

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK Niezależny

Rok założenia 1840

nr 148 (12931)

Czwartek, 1 sierpnia 1996 r.

cena 90 ct

124

Olimpiada: dzień dwunasty

Dzisiaj grają koszykarze Litwy i Jugosławii Olimpijczycy USA zdecydowanie przodują

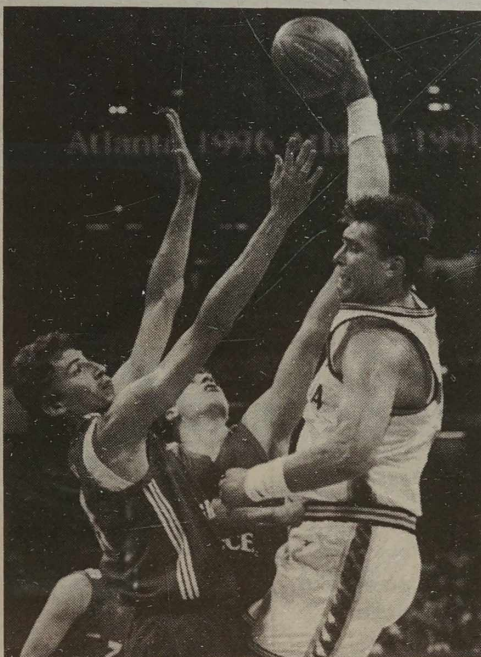
wygrała z Grecją 99:66, Jugosławia z Chinami 128:61, USA z Brazylią 98:75, a Australia z Chorwacją 73:71.

Wtorek był pierwszym dniem Igrzysk w Atlancie, w którym polscy olimpijczycy nie wywalczyli medalu. Według ilości zdobytych medali zdecydowanie przodują gospodarze Igrzysk. Zdobyli oni ogółem 66 medali — 25 złotych, 28 srebrnych i 13 brązowych. Amerykanie wyprzedzają Rosję o 25 medali, a Francję o 34 medale. Zajmująca ósmą pozycję reprezentacja Polski zdobyła 14 medali (6+5+3).

NA ZDJĘCIU: fragment spotkania koszykarzy Litwy i Grecji.

Fot. EPA-ELTA

(O wynikach zmagania na Olimpiadzie czytajcie na str. 10).

Vytenio 20
2006 Vilnius
Tel. 63 37 02
Fax. 26 10 36

POLSKIE LINIE LOTNICZE

WILNO

TEL 26-08-19

ZNAJ WILNI
73.54/103.8 FM
0. 800
1. 1045
2. 1010
3. 2700
Codziennie
STUDIO OLIMPIJSKIE
Atalanta 1996

BIURO OPINII I SONDAŻY "K. W." (BOS)

Co jest największą przyjemnością w twoim życiu?

Ada SKLIUTAUSKAITĖ, plastyczka: Zanim powiedziać, co jest moją największą przyjemnością w życiu, muszę najpierw powiedzieć co robię w ciągu dnia: chodzę na bazar, przynoszę kosze sałat, pomidorów, jarzyn, gotuję obiad dla rodziny,

która bywa raz w jednej osobie, a czasem w dziesięciu, bo do rodziny zaliczam również przyjaciół. Mieszkam w śródmieściu, więc coraz to ktoś do mnie zagląda. Mam dzieci, wnuki, brata-pisarza i mam ukończoną pracę. Gdy nie mam weny

twórczej — jestem nieszczęśliwa. Właśnie teraz od kilku miesięcy nic nie robię. Uwzględniając wszystkie moje zajęcia — największą przyjemnością jest dla mnie — zamknąć drzwi, wyłączyć się i pospać. A jeszcze — lubię powietrze

— nie to z benzyną, ale np. morskie. Uwielbiam morze. Kiedyś stałe wypoczywałam w Domu Twórczym w Połdże. Teraz — Dom licho wzięto, więc trzeba szukać jakiejś innej przystani. Właśnie przyjechała do mnie koleżanka z zagranicy i wybieramy się do Juodkrantė. Redakcja może mi życzyć dobrej pogody.

Redakcja: Życzymy dobrej pogody i twórczej weny.
(Dokończenie na str. 7)

Sentencja dnia

"Nie rób bliźniemu tego, co chciałbyś, aby on uczynił tobie. Możliwe, że macie zupełnie różne gusty".

G. B. SHAW

Msza Święta Dziękczynna w kościele św. Michała Archanioła w Szumsku

Ksiądz Dariusz Stańczyk podczas mszy

niezależnie od tego, co już było napisane w naszym dzienniku. Będzie to zatem relacja człowieka bezstronnego, nie zaangażowanego do tej sprawy.

Na mszę do Szumsku trafiam na propozycję pani Bronisławy Kondratowicz i dzięki uprzejmości państwa Runiewiczów. Właśnie ich samochodem

Parafianie w obawie, że zabiorą im księdza

słowa połączyli wiernych w kościele w jedną całość, odczuwalimy jak gdyby pulsowało jedno serce. Szkoda, że ta msza odbywała się w tak żalnym nastroju, bo większość zebranych, bądź ukradkiem lub otwarcie, płakała z obawy przed utratą ukochanego kapłana. Wszyscy modlili się, by nadal pozostał on w parafii.

Po mszy do ołtarza ruszył tłum wiernych, przy tym nie tylko z miejscowej parafii, wyrażając swój szacunek, przywiązanie i wdzięczność za trudną, podczas 3-letniej posługi kapłańskiej ks. Dariusza Stańczyka w parafii szumskiej.

(Dokończenie na str. 3)

W Szumsku byłam po raz pierwszy, podobnie jak na mszy, odprawianej przez ks. Dariusza Stańczyka, którego dopiero tam poznałam. Wszystko co ostatnio pisano i mówiono o osobie ks. Dariusza tylko powierzchownie docierało do mojej świadomości, po prostu nie zagłębiałam się w tę sprawę. Choć więc teraz naświetliłam tę kwestię

Wiadomości w kilku zdaniach

- Premier "cieniowego" rządu socjaldemokratów, posel na Sejm Rimantas Dagys wierzy, że ta liczba półtora tysiąca członków partii w przyszłym Sejmie będzie miała więcej swych przedstawicieli niż obecnie i należy będzie reprezentować klasyczną pozycję lewicową na Litwie". Jego zdaniem, obecnie "dominuje prawicowa polityka o różnych zabarwieniach nazywana Konserwatywną lub beżniemna, lecz realizowana, jak jest w przypadku LDPP".
- Obligacje kwartalne mają większe zapotrzebowanie niż się ich proponuje. Na aukcji, która się odbyła we wtorek w Banku Litewskim ponownie dużym popytaniem cieszyły się rządowe papiery wartościowe ważne w ciągu kwartału. Wynęto 101 ofert na nabycie obligacji państwowych emisji 153 na sumę 55 mln litów. W porównaniu ze sprzedaną na poniedziałkowej aukcji emisją o takim samym terminie ważności odsetki zmniejszyły się o 1,8 proc.
- Dyplomaci litewscy spodziewają się, że Ukraina będzie pierwszym krajem WNP, z którym zostanie zawarte porozumienie w sprawie readmisji — zwracaniu nielegalnych migrantów. Przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych naszego kraju, którzy udali się we środę do Kijowa oraz ich koleży z ukraińskiego MSZ w ciągu dwóch dni będą uzgadniały porozumienie w sprawie dwustronnych podróży obydwu obywateli obu państw. Ma ono też zawierać protokół, przewidujący warunki dwustronnej readmisji.
- Nadeszła wiadomość, że w najbliższych dniach do Kłajpedy po raz pierwszy zawitają marynarze włoskiej marynarki wojennej. 1 sierpnia do portu zawinie fregata "Euro". Długość okrętu wynosi ponad 122 metry, szerokość — 12,9 metra. Załoga liczy 232 marynarzy. Uczestniczy on w akcjach pokojowych, sprawuje funkcje ochrony i kontroli wód przybranych kraju.
- Zgodnie z decyzją Ministerstwa Finansów podatek dochodowy od osób fizycznych nie będzie wyznaczany od dochodów otrzymanych w ciągu jednego roku kalendarzowego ze sprzedaży działki ziemi, w tym lasu, niezależnie od ich wielkości.
- Nie będą opodatkowane dochody ze sprzedaży mienia należącego do mieszkańca, jeżeli uzyskana suma nie przekracza podstawowego nie podlegającego opodatkowaniu minimum, które od 1 sierpnia wynosi 191 litów, dla inwalidów I grupy — 329 litów, II grupy — 289 litów, zaś III grupy — 216 litów.
- Od 1 sierpnia droższe bilety na przejazd koleją. Terza za 1 kilometr wyładnie płacić nie 5, a 7 centów. Na podwyżkę cen biletów wpłynął wzrost cen na paliwo oraz inne nośniki energii. Kolejarze muszą wydawać duży dodatkowy środków na zakup za granicą wagonów, części zamiennych i sprzętu do naprawy lokomotyw, torów i t.j.
- Jeszcze siedem przedsiębiorstw należących do sfery regulacji Ministerstwa Budownictwa i Urbanistyki rząd zwolnił od placenia przedawnionych kar, które nagromadziły się za uiszczaniem z opóźnieniem podatki w latach 1992-1994. Spółki te już spłaciły zadłużenie do budżetu państwowego akcjami lub poprzez przekazanie majątku. Poza tym placą one wszystkie podatki bieżące.
- W nocy zwtorku na drodze po wyłamaniu podwojonych drzwi w redakcji gazety "XXI amžius" skradziono komputery, telefony, faks, książki i sejf.
- Jest to już drugie takie włamanie do lokalu redakcyjnego w tym miesiącu. Przed kilkoma tygodniami włamano się do kawiarenki filii redakcji gazety "Lietuvos aidas", gdzie też skradziono telefon i faks. Złodziei nie wykryto.
- Wzoraj Główna Komisja Wyborcza zorganizowała w gmachu Sejmiku seminarium dla przewodniczących okręgowych komisji wyborczych i ich zgłoszonych przez merów członków. Seminarium rozpoczęło się od złożenia na piśmie przysięgę przewodniczących okręgowych komisji wyborczych. Na seminarium mówiono o tym, jak zorganizować głosowanie drogą pocztową, regulować sprawy finansowe, prowadzić komputeryzację.

Na razie tylko pertraktacje

Komisja rządowa oblicza wyrządzone Litwie szkody

We wtorek w Ministerstwie Gospodarki już po raz piąty zebrała się komisja rządowa, by omówić dotychczasową pracę i koordynować dalsze działania w analizowaniu szkód, jakie wyrządziły Republika Litewskiej w latach 1940-1991 wojska byłego ZSRR. W latach 1991-1993 — Federacji Rosyjskiej, do nosi ELTA. Od ubiegłego roku pracującą już od pół roku komisja kieruje minister gospodarki Antanas Zenonas Kaminskas. W skład komisji wchodzi też specjalistów różnych ministerstw i resortów. Dyrektor Instytutu Ekonomiki i Prywatyzacji Juozas Bivainis powiedział dziennikarom, że najtrudniej jest obliczać straty majątkowe wyrządzone osobom prywatnym i prawnym Litwy. O wiele aktywniej w tym zakresie powinny włączyć się do pracy samorządy terytorialne. Kończy się oszacowanie szkód wyrządzonych przyrodzie litewskiej przez wojska ZSRR i Federacji Rosyjskiej, stracił spowodowanych wywózką i eksterminacją ludzi, zniszczeniu zażytków architektury oraz wywiezieniem dóbr muzealnych.

Przewodniczącemu komisji, minister gospodarki A. Z. Kaminskas nie chciał podawać konkretnych liczb, dopóki nie są one uściśnione ostatecznie. Wstępne wyniki pracy komisji mają być przedstawione rządowi przed początkiem września. Minister podkreślił, że podstawowym celem komisji jest ustalenie wysokości ogólnych szkód, wyrządzonych przez wojska ZSRR i Federacji Rosyjskiej. Zapewne tylko część ustalonej sumy w ramach odszkodowania będzie obiektem pertraktacji między obydwoma krajami. Żądania Litwy powinny być dobrze udokumentowane, uzasadnione prawnie, gdyż teraz nielato jest niekiedy znaleźć adresata, któremu przedstawiono będą żądania. Zdaniem A. Z. Kaminskasa, komisja zakończy pracę w końcu roku bieżącego.

Następne zebranie komisji rządowej, analizującej szkody wyrządzone Republice Litewskiej przez wojska byłego ZSRR w latach 1940-1991 i Federacji Rosyjskiej w latach 1991-1993, odbędzie się za tydzień.

Program regionalnego rozwoju

Zamierza się więcej uwagi poświęcać Litwie Wschodniej

Zgodnie z programem rozwoju regionalnego Litwy Wschodniej na rozwój rejonów ignalińskiego, malackiego, solecznickiego, szyrwińskiego, święciańskiego, trockiego, orafskiego, wileńskiego i jeziorońskiego trzeba do 2000 roku ponad 213 mln litów. Sam tylko rozwój systemu oświaty wymaga inwestycji na sumę 124 mln litów, ochrona zdrowia ponad 31 mln litów. Budownictwo mieszkaniowe oraz opieka społeczna — z górą 16 mln litów dla każdej sfery, ochrona środowiska — 15 mln 600 tys. rozwój kultury — 9 mln 700 tys. litów. Realizowanie zaakceptowanego przez rząd programu rozwoju regionalnego tego regionu będzie koordynował Departament Problemów Regionalnych i Mniejszości Narodowych.

Rozwój społeczny Litwy Wschodniej został uznany za dziedzinę priorytetową w działalności rządu, dlatego spodziewane jest większe poparcie finansowe USA i funduszu bałtyckiego, innych organizacji międzynarodowych. Dotacje i subsydia państwowe w dochodach samorządów tych rejonów w roku 1994 wyniosło średnio 45 proc. i ciągle wzrasta zapotrzebowanie na nie. Datowane są również budżety "Sodry" tych rejonów.

Średnie dochody pieniężne na jednego mieszkańca gospodarstwa są już tu o 16 proc. niższe od przeciętnej w republice. Przedsiębiorstwa przemysłowe Litwy Wschodniej dają zaledwie 3 proc. krajowej produkcji przemysłowej, chociaż liczba ludności stanowi 10 proc. ogółu mieszkańców Litwy.

W regionie zasadniczo powstają przedsiębiorstwa indywidualne, których większość posiada status małych przedsiębiorstw i korzysta z dużych ulg podatkowych. Jednakże co piąte zarejestrowane przedsiębiorstwo indywidualne nie rozszerza działal-

ności, nie deklaruje dochodów dla inspekcji podatkowej. Takie przedsiębiorstwa zazwyczaj przedkładają likwidacji, gdyż są to raczej przedsiębiorstwa handlowe, które nie wymagają dużych inwestycji kapitału oraz długoterminowych projektów.

W Litwie Wschodniej zarejestrowano inwestycji jest zaledwie 98 przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego oraz kilka filii czy przedstawicielstw firm zagranicznych. Nie licząc największych wspólnych przedsiębiorstw — SA "Grigiškes", ZSA "Enwillis", SA "Elektrėnai", SA "Sikloplastika" w Solecznikach, ZSA "Varengryškis", ZSA "Veika auto" w Landwarowie, na jedno wspólne przedsiębiorstwo przypadają po przeciętnie zaledwie 30 tys. inwestycji kapitału zagranicznego.

W ciągu ostatnich pięciu lat proces inwestycji w Litwie Wschodniej faktycznie zamarł.

Ogólny widok gospodarki najbardziej dotknął budownictwo mieszkaniowe. W latach ostatnich w rejonach Litwy Wschodniej buduje się trzykrotnie mniej mieszkań niż w 1990 roku, szczytnej niż gdzie indziej zwiększając się kolejki na uzyskanie pomocy państwa w otrzymaniu mieszkania. Prawie nie sąguje się środków na potrzeby gospodarki komunalnej.

Autorzy regionalnego programu rozwoju socjalnego proponują, aby indywidualnie oraz przedsiębiorstwa tych rejonów popierać w większym stopniu poprzez udzielanie ulgowych kredytów na rozwój przedsiębiorczości, preferowanie projektów inwestycyjnych, które przewidują kompleksowy rozwój rolnictwa i przemysłu, szersze wykorzystanie zasobów miejscowych, zatrudnienie mieszkańców.

(ELTA)

Ceremonia pożegnania zwłok

śp. bpa Władysława Bandurskiego

W sobotę 3 sierpnia br. o godz. 9.30 w Katedrze Wileńskiej zostanie odprawiona Msza św. w intencji biskupa Władysława Bandurskiego. Około godz. 11.20 kondukt pożydy ulicy Ostrobramskiej i zatrzyma się pod Ostrą Bramą. Stąd kondukt ruszy na cmentarz. Rossa, gdzie przemówienie wygłosi przedstawiciel polskich kombatanów na Litwie. Po czym kondukt zabony wyruszy na lotnisko, skąd trumna ze zwłokami bpa Władysława Bandurskiego zostanie przewieziona śmigłowcem do Warszawy, aby spocząć w Polowej Katedrze Wojska Polskiego.

Inf. w.

Zadbaj o swoje zdrowie

Gdzie można się zaszczepić przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu?

Informacje Państwowego Centrum Zdrowia Publicznego o nowych przypadkach zachorowania na kleszczowe zapalenie mózgu, wiadomości, że można się zarazić tą chorobą, spożywając nieprzetworzone mleko, a także pierwszy śmiertelny przypadek wywołały wśród mieszkańców olbrzymie zainteresowanie możliwością dokonania szczepienia.

Jak poinformowało agencja ELTA Republikańskie Centrum Immunoprofilaktyki, szczepionka przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu jest środkiem naprawde skutecznym, pomagającym uniknąć tej choroby. Centrum Immunoprofilaktyki otrzymało efektywną szczepionkę z importu, która nie powoduje żadnych pobocznych objawów. Mieszkańcy Wilna mogą zaszczepić się w centrum. Jednak, jak podkreślono, szczepionka nie jest tania — jedna doza kosztuje prawie 48 litów. Niepóźne jest szczepienie trzykrotnie. Po raz drugi należy się zaszczepić po dwóch tygodniach od pierwszego szczepienia i po raz trzeci

— po upływie 12 miesięcy. Mieszkańcy innych miast i rejonów w sprawie szczepienia przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu powinni się zwracać do swej placówki leczniczej. Jeżeli będą chętni zaszczepienia się, to każda placówka lecznicza zawsze może ciżymać potrzebną ilość szczepionki w Republikańskim Centrum Immunoprofilaktyki. Osobom pojedynczym nie sprzedaje się, ponieważ wymaga ona specjalnego reżimu temperatury, który może zapewnić wyłącznie placówka lecznicza.

Centrum Immunoprofilaktyczne poinformowało, że przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu zaszczepić się już sporo osób. Szczepienie zalecają jest szczególnie osobom spędzającym dużo czasu w lesie, tym, którzy zbierają jagody i grzyby. Dla tych, którzy nie mają możliwości zaszczepienia się, lekarze higienicy radzą, by idąc do lasu ubierali się odpowiednio, nie pozostawiając odsłoniętych miejsc ciała, aby rękawy przylażyły ściśle. Zaleca się też mieć na głowie czapkę lub związaną chustkę.

Salon polityczny

W radiowym "Salonie politycznym" w dalszym ciągu trwają rozmowy na temat zbliżających się wyborów parlamentarnych. Wzoraj radio "Znad Wilni" gościlo przewodniczącego zarządu Partii Chrześcijańsko-Demokratycznej Algirdasa Saudargas.

W swoim programie przedwyborczym główny nacisk kładzie na rozwiązanie problemów wsi, a naszym hasłem jest "szczyt Litwie" — mówi przewodniczący zarządu Partii Chrześcijańsko-Demokratycznej Algirdas Saudargas w wywiadzie dla radia "Znad Wilni" w programie "Salon polityczny".

Gość radia uważa, że przy obecnym

układzie sił politycznych żadna z partii nie wygra wyborów i w celu sformowania rządu trzeba będzie tworzyć koalicję. Chrześcijańscy i Demokraci nie utworzyli gabinetu "cieni", lecz będą mieli co zaproponować do nowego rządu, mówi A. Saudargas. Przewodniczący partii podkreślił, że po przejęciu władzy należałoby zaprosić ekspertów międzynarodowych w celu zbadania stanu gospodarki, a dopiero potem obiecywać coś dla mieszkańców.

Partia Chrześcijańsko-Demokratyczna wznowiła swoją działalność w 1989 roku i obecnie liczy około 10 tysięcy członków — poinformował Al-

girdas Saudargas. Jego zdaniem, nie ma żadnych przesłanek do łączenia się z nowo powstałym Związkiem Chrześcijańsko-Demokratycznym.

Prawdopodobnie w tym miesiącu zostanie definitywnie uchwalony program wyborczy chrześcijańskich demokratów oraz ułożona lista wyborcza partii. Zdaniem A. Saudargas, partia będzie kładła nacisk na rozwiązanie kwestii wsi. "Obecne władze dużo obiecały dla rolników oraz drobnych właścicieli ziemskich, lecz swych obietnic nie spełniły — zaznaczył Saudargas. Pieniądze, przeznaczone na pomoc rolnikom, osiady na kontach prywatnych (...). Należy więc zrobić wszystko, żeby zostały one zwrócone".

Marek KOWALEWSKI

Kronika policyjna

Jak podaje dział Sztabu Informacji MSW RI, 30 lipca w kraju zanotowano 1 zabójstwo, 8 obrażeń ciała, 11 ekscesów chuligańskich, 6 rabunków, 158 kradzieży (w tym 19 samochodów, znaleziono — 2), 12 wypadków drogowych, w których zginęła 1 osoba, 6 pożarów, znaleziono zwłoki 8 osób, zatrzymano 34 podejrzanych o popełnienie przestępstw.

Obrażenia ciała

30 lipca o godz. 0.20 do szpitala

"Czerwony Krzyż" z raną kłutą klatki piersiowej został przywieziony T.P. Poszkodowany wyjaśnił, że w domu przy ul. Raugyklos ojczym zadał mu cios nożem. 30 lipca o godz. 21 w Wilnie na podwórzu przy ul. Vilties L.B. zadala cios nożem w płeć G.A., który trafił do szpitala.

Rabunek

30 lipca około godz. 2 w Wilnie w mieszkaniu D.W. przy ul. Vaduovos) dwaj młodzi ludzie, grożąc nożem odebrali od B.F. klucze do

samochodu "GAZ 2410" i odjechali. Podejrzani zostali zatrzymani, samochód znaleziono.

Kradzieże

30 lipca w stolicy zanotowano 44 kradzieże. To mieszkania ob. L. przy ul. Isruties między 24 i 30 lipca, po wyłamaniu drzwi balkonowych skradziono magnetofon "NEC", 100 kaset, 3 myłki do kawy "Straume", czarno-biały telewizor "Šiėliis", odkurzacz "Elektrolux", ręczny odkurzacz "Wietie-rok", bieliznę, ubrania, dwa telefony, 10 butelek alkoholu.

Między 26 i 30 lipca w Wilnie z mieszkania ob. S. przy ul. Žirmūnų przez otwarcie okna kuchennego skradziono portfel zawierający 2200 USD i 3800 Lt.

30 lipca między godz. 14 a 14.30 z mieszkania ob. G. przy ul. Vydūno po wyłamaniu drzwi skradziono widiomagnetofon "TVC", dwie pary złotych kolczyków, złoty pierścionek, dwa gazowe pistolety: "Umarex" i "Agent" oraz butelkę szampana i butelkę wódki.

J.K.

Nowa restauracja

w centrum Wilna

"McDonalds Lietuva", przedstawicielstwo znanej korporacji "McDonalds" dzisiaj uruchomiło drugą restaurację na Litwie.

Nową restaurację otwarto o godzinie 6 rano, przy alie Gedimino w byłym sklepie ze słodyczami "Svajone". Nowa restauracja nazywa się "McDonalds Svajone", zatrudnia 100 osób i tworzy 150 miejsc pracy. Na hamburgera (po litewsku — mėsinis) można liczyć tu codziennie od godz. 8 rano do 24.

Marek KOWALEWSKI

1 sierpnia 1944 r. wybuchło Powstanie Warszawskie

"Poezje" siostrzenicy Józefa Piłsudskiego

uczestczyły m. in. córki Piłsudskiego — Wanda i Jadwiga.

W czasie okupacji mieszkała w Warszawie, uczestniczyła w tajnym nauczaniu i działała konspiracyjnie w Armii Krajowej pod ps. "Basia". W dniach Powstania Warszawskiego podjęła walkę na odcinku Sarna w Batalionie "Sokół" w Śródmieściu. Temu bohaterstwu zrywowała dała wyraz w swoim wierszu "Warszawskie Powstanie". Oto jego fragmenty:

...Warszawa walczy jawnie!
Szerokie westchnienie w
nareszcie!

Nareszcie biało-czerwone opaski
opaski na ramieniu!
Nie we śnie to już, na jawie.
Otwarcie.
Twarzą w twarz przeciw temu,
który panował śmiercią i pogardą
w Warszawie.
Nareszcie orzelski
wyrwały się z podziemia
na furakerii
a broń do ręki.

Wolność była w zasięgu ręki,
tuż za Wisłą, na Pradze.
Tam też w rogatywkach Polacy
na próżno ginęli w nurtach
wyteśknionej Wisły.
"Sojusznik" nie dał wsparcia
Ba Stalin chciał iść...
Warszawskimi bohaterom
chwala!

I pamięć pokoleń.
I jednak wiara, że wszystko trzeba
stawiać na kartę,

kiedy się walczy,
o co walczyć warto!
Po upadku Powstania znalazła
się w hitlerowskim obozie jenieckim.
Walkę ukończyła w stopniu kapitana

AK. Była też czterokrotnie odznaczona Krzyżem AK, Medalem Wojskowym, przyznany przez MON Rządu Polskiego w Londynie oraz innymi nagrodami.

Po wojnie pracowała w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Współtworzyła tutaj Zakładową Komisję NSZZ "Solidarność". Była też współinicjatorką przywrócenia tej uczelni imienia Józefa Piłsudskiego oraz wybudowania na jej terenie pomnika patrona.

W "Poezjach" Lisowskiej (zm. w 1994 r.) znajdujemy m. in. motywy wileńskie, litewskie. Z wiersza "Do Aldony":

Przypominasz mi Górę
Zamkową,
przypominasz romantyczny
poemat;
niech Ci się wiedzie, Aldono,
póki co, na krakowskiej ziemi.

By sytuację ratować,
gdy życie tak bardzo inne,
pragnę Ci dać coś w prezencie;
przymj ze szkatułki rodzinnej
koldunów wileńskich

zakładkę: (...)
Natomiast w dwóch wierszach
pod jednym i tym samym tytułem "11
marca" poetka konkluduje:

Biały Orzeł w koronie
skłonił się dzielnej Pogoni —
witaj, Siostrze. Przed
nami wolność!
Dzisiaj dzień twego męstwa,
jutro twoje zwycięstwo,
znowu pojedź na koniu —
podaj dłońce.

Biały Orzeł z wielką troską
spogląda dziś ku Pogoni.
Powstrzymaj rumaka, Siostrze,
pędzisz chyba nie w tę stronę...

12 maja 1996 r. Na Rossie w 60 rocznicę wileńskiego pogrzebu Serca Józefa Piłsudskiego i prochów Jego Matki. Hołd pamięci składają uczestnicy i sympatycy zgadzanki "Krajobrazy Wilna i Wileńszczyzny"

skupieni w Gronie Miłośników Wilna. Dni 11-12 maja, w których w Wilnie w 1936 r. odbywały się uroczystości żałobne, oficjalnie minęły nie zauważone, bez uroczystych obchodów.

Fot. Tadeusz Ważniewicz

Odbudowa Kopca Marszałka — wspólną sprawą

List z serdecznymi pozdrowieniami, życzeniami sukcesów dla redakcji "K. W." nadesłała Krystyna Jędras, sekretarz Komitetu Opieki nad Kopcem Józefa Piłsudskiego przy Tow. Miłośników Historii i Zabytków Krakowa.

Wielce Szanowna Redakcjo! Komitet Opieki nad Kopcem Józefa Piłsudskiego zwraca się za prośbą o rozpropagowanie na Wszyszch poczynnych łamach idei odbudowy Kopca Marszałka na Sowińcu w Krakowie.

Nasz Komitet powstał 23 czerwca 1980 roku. Celem jego działania jest odbudowa i opieka nad wielką narodową pamiątką, jaką jest Kopiec Marszałka.

Kopiec ten, zwany też Kopcem Niepodległości lub też Mogiłą — Mogiła (z racji tego, że złożono w nim ziemię z ponad 3500 miejsc walki i kaźni Narodu Polskiego), wybudowano na cześć Komendanta w latach 1934-1937. Niestety, powojenne komunistyczne władze Polski skazały go tak, jak i pamięć po Marszałku — na zagładę i zapomnienie. W czerwcu 1980 roku, gdy Komitet nasz przystępował do rekonstrukcji, północny stok Kopca praktycznie przestał istnieć. Przez kolejne dziesięć lat dzięki ofiarności społeczeństwa i pracom społecznym doprowadziliśmy do jego zabezpieczenia. Od tej pory dzięki pomocy władz miasta Krakowa Kopiec wraca do stanu sprzed II wojny światowej.

O historii Kopca Marszałka traktuje broszura, o której rozpropagowanie pomiędzy zamieszkałymi na terenie Republiki Litewskiej Polakami, Państwa prosimy. Wiadomości w niej zawarte pozwolą mieszkańcom grodu nad Wilłą zapoznać się z historią Kopca poświęconego temu Człowiekowi, którego serce spoczywa u stóp Matki na cmentarzu na Rossie. W Krakowie rozpropagujemy też pozycję w cenie 2,00 złotych (20.000 starych złotych), a dochód z niej w całości przeznaczamy na finansowanie dalszych prac przy odbudowie Mogiły — Mogiła!

Komitet nasz posiada w sprzedaży także wydany w ubiegłym roku planik centrum Wilna. Zawiera on zarówno obecne jak i przedwojenne nazwy ulic centrum Wilna. W części informacyjnej podaje historię zabytkowych obiektów znajdujących się w grodzie Giedymina. Zawiera opisy ponad 100 takich obiektów oraz rzetelną informację turystyczną. Dochód ze sprzedaży także przeznaczamy na prace remontowo-konserwatorskie

przy Kopcu. W Polsce rozpropagujemy go również w cenie 2,00 zł (20.000 starych złotych).

Gdyby ktoś był zainteresowany nabyciem którejś z pozycji, tzn. "Historii Kopca Józefa Piłsudskiego" oraz "Planu Centrum Wilna", prosimy o powiadomienie naszego Komitetu. Nasz adres: ul. Św. Jana 12, 31-018 Kraków, Polska, tel. 21-27-83.

Autorzy broszurki pt. "Historia Kopca Józefa Piłsudskiego", o której rozpropagowanie prosimy p. Jędras Jerzy Bukowski, przewodniczący Komitetu Opieki nad Kopcem Józefa Piłsudskiego, Roman Hnatowicz, sekretarz Rady Pamięci Narodu przy województwie krakowskim i Wojciech Pegiel, historyk, przypominają w niej tradycję spyania kopców, historię usypania Kopca Józefa Piłsudskiego w latach 1934-1937: "Bywały dni, iż przez Sowińce przeważało się do 10 tysięcy osób, a każda wwoziła przynajmniej jedną taczkę ziemi... Wznoszony Kopiec miał być również Kopcem Niepodległości — symbolem wielopokoleniowej drogi narodu polskiego ku niepodległości Ojczyzny... Ukończony 9 lipca 1937 roku zajął powierzchnię 0,76 ha, jego wysokość wyniosła 35 metrów, średnica podstawy 111 metrów, kubatura 130 tysięcy metrów sześciennych...".

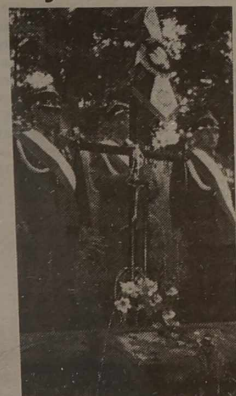
Broszurka opowiada także o losach Kopca w czasie wojny i latach powojennych: "16 kwietnia 1941 r. generalny gubernator Hans Frank... rozkazał, aby kopce — Kościuszki i Piłsudskiego, będące symbolami nieugiętości Polaków w ich dążeniach niepodległościowych, zostały zrównane z ziemią! Na szczęście Niemcy nie zdołali zrealizować tych zamierzeń... Złożono w nim nawet jesienią 1945 roku dwie kolejne ziemi: spod Monte Cassino i spod Lenino".

W czasach PRL rozpoczęto likwidację Kopca Marszałka. Dzięki żelaznemu uporowi jednego z żołnierzy Marszałka s.p. płk. Józefa Herzoga i nielicznej grupie zapaleńców przystopiono do odnowy Mogiły — Mogiła. Moralnym wsparciem dla dzieła odnowy służby obecny Ojciec Święty — ks. kard. Karol Wojtyła.

Oni też byli żołnierzami...

...bo polegli w walce z wrogiem. Niestety, miejsca ich wiecznego spoczynku w Kalwarii Wileńskiej obecnie wyglądają jeszcze gorzej niż w czasach radzieckich. Wtedy to właśnie część sprofanowanych szczątków akowców z 2 Zgrupowania AK, którzy 13 lipca 1944 r. zginęli w boju z hitlerowcami pod Krawczunami — Nowosiólkami, ze zbiorowych grobów nie opodal kaplicy św. Weroniki, gdzie przebiega Droga Krzyżowa, przeniesiono na cmentarz w Kalwarii. Na nowym miejscu pochówku umieszczono kamienny napis, że spoczywają tu obywatel radziecki, którzy polegali w czasie Wielkiej Wojny Narodowej...

Winnianie już w tamtych czasach zaopiekowali się tym miejscem. Wśród nich był Marian Leonowicz, którego za to m. in. przesłał dowódca KGB. A jednak krzyż tutaj stanął. Winnianin Józef Grubzewski wykonał i umieścił na nim tabliczkę z napisem: "Tu spoczywa 46 żołnierzy AK II Zgrupowania spośród 79 poległych w m. Krawczuny — Nowosiółki w walce z Niemcami o wyzwolenie Wilna 13 lipca 1944 r. Część Ich pamięci!" Później ten krzyż zamieniono na metalowy, który przywoziła z Gdańska koleżanka poległych, łączniczka AK, Helena Pasierbska. Został skradziony. Znowu stanął

nowy... Niestety, na nim, ani na nagrobku nie ma ani słowa o tutaj spoczywających.

Na cmentarzu w Kalwarii Wileńskiej stoi również pomnik, po którym lada dzień może nie zostać żadnego śladu. Napis na nim głosi: "Ś. P. Władysław Romanowski zginął w zbrodni Wilna dn. 12. VII. 1944 r. Lat 38. Pozostali w smutku żona i dzieci". Pomnik z tym napisem w 1945 r. przed objazdem do Polski postawiła żona. Przetwał w ciągu

wielu lat ukryty w paprociach. W naszych czasach stoi bez krzyża.

Opieki oraz renowacji potrzebują także groby i pomniki żołnierzy AK na Cmentarzu Bernardyńskim.

NA ZDJĘCIACH: Kalwaria Wileńska — przy bezimiennej na dzień dzisiejszy zbrodniczej mogile żołnierzy AK poległych pod Krawczunami — Nowosiólkami; grób Władysława Romanowskiego w oczekiwaniu na krzyż.

Fot. Olgierd Korzenicki

Białoruś

A. Łukaszenka obwinia rząd...

Na wtorkowym wspólnym posiedzeniu Gabinetu Ministrów i Rady Bezpieczeństwa, przewodniczący obradom prezydent Aleksandr Łukaszenka ostro skrytykował rząd i obwinął go praktycznie o kryzys społeczno-gospodarczy.

Dwóch wicepremierów i minister gospodarki złożyli rezygnację. Jak wynika z nieoficjalnych informacji, nie był to przejaw uznania słuszności zarzutów, lecz protestu.

Łukaszenka ocenił sytuację społeczno-gospodarczą w kraju jako zagrażającą bezpieczeństwu państwa. Ten pogląd podzielił sekretarz Rady Bezpieczeństwa Wiktor Szejman, który stwierdził, że niezadowolone społecznie przybrało krytyczne rozmiary i grozi wybuchem. Prezydent wyznaczył zespół pod przewodnictwem premiera

Michała Czychira, szefa administracji prezydenckiej Michała Miasnikowicza i Szejmana, zlecając opracowanie do 15 sierpnia projektu programu najważniejszych działań, niezbędnych do ustabilizowania sytuacji społeczno-gospodarczej w drugim półroczu.

Łukaszenka polecił też sekretarzowi Rady Bezpieczeństwa, szefom KGB, resortu spraw wewnętrznych, prokuratorowi generalnemu i prezesowi Sądu Najwyższego przygotowanie projektu dekretu "o działaniach służących stabilizacji sytuacji społeczno-politycznej w państwie oraz powstrzymaniu bezprawnej działalności o charakterze antypaństwowym i antyprydenckim".

Organem ścigania prezydent polecił niezwłoczne zakończenie

przebieganych przez nie spraw o korupcję, marnotrawstwo i kradzież majątku państwowego i przekazanie ich sądom. Łukaszenka nakazał też przeprowadzenie dochodzenia w sprawie wykrytych nadużyć w gospodarowaniu funduszem rezerwowym państwa.

Łukaszenka powołał również specjalną komisję, pod przewodnictwem Szejmana, do kontroli wykonywania dekretów i zarządzeń prezydenckich przez centralne organy zarządzania.

W toku wtorkowego posiedzenia rezygnację z zajmowanych stanowisk złożyli dwaj wicepremierzy — Leonid Sinicyn i Wasilij Dauhalou oraz minister gospodarki Georghij Badziej. Z oficjalnego komunikatu wynika, że Łukaszenka nie przyjął tylko rezygnacji Dauhaloua.

USA — Egipt

Spotkania B. Clintona z H. Mubarakiem

"Stany Zjednoczone stanowią popierającą zasadę "ziemia za pokój" — powiedział po spotkaniu z prezydentem Clintonem we wtorek prezydent Egiptu, Hosni Mubarak. Starał się on uzyskać od administracji amerykańskiej zapewnienia, że USA będą nalegały na rząd izraelski pod kierownictwem premiera Netanjahu, aby dotrzymał zobowiązań zawartych w porozumieniach pokojowych z Palestyńczykami.

Na zorganizowanej po spotkaniu konferencji prasowej, Clintona i Mubaraka pytano kilkakrotnie, czy możliwy będzie pokój na Bliskim Wschodzie w sytuacji, gdy z Izraela dochodzą sygnały sugerujące, że no-

wy rząd tego kraju zamierza raczej utrwalać swoją obecność na ziemiach okupowanych niż się z nich wycofywać. Clinton przekonywał, że nie można jeszcze przysądzać przyszłej polityki dopiero co utworzonego rządu premiera Netanjahu, któremu należy "dać szansę".

"Oczekuję i wierzę, że Izrael dotrzyma porozumień, które zawarł, łącznie z porozumieniem z Oslo, podpisanym w USA. Premier Izraela zapewnił mnie o tym" — powiedział. Prezydent dał jednak do zrozumienia, że jego możliwości wpłynięcia na Netanjahu są ograniczone.

Wokół katastrofy amerykańskiego boeinga 747

Wyłowiono pokrywę luku bagażowego

We wtorek wydobyto z Oceanu pokrywę jednego z luków bagażowych Boeinga 747 TWA, który uległ katastrofie 17 bm. — poinformował kontradmirał Edward Kristensen, odpowiedzialny za operację poszukiwań szczątków samolotu na dnie morskim.

Przewodzący śledztwo omówili podania szczegółów na temat tego odkrycia, mogącego dopomóc w potwierdzeniu hipotezy o eksplozji w luku bagażowym — pisze gazeta AFP.

Wybuch mógł wysadzić pokrywę, którą odnaleziono w odległości ponad jednego kilometra na południowy zachód od ciała samolotu. Natomiast tyła część Boeinga została odnaleziona w odległości ponad dwóch kilometrów na północny wschód od części czolowej, co może oznaczać, że samolot został "przeciety" w dwunastej minucie lotu, i srodkowo-tylna część przez pewien czas leciała dalej ponieważ działały silniki.

USA — Białoruś

Prośba o azyl

Dwaj przywódcy opozycyjnego Białoruskiego Frontu Narodowego, Zianon Paźniak i Siarhiej Naumczyk, poprosili we wtorek o azyl polityczny w Stanach Zjednoczonych, twierdząc, że życiu ich zagroża niebezpieczeństwo ze strony władz rządzących w tej byłej radzieckiej republice.

Paźniak, przewodniczący Białoruskiego Frontu Narodowego, i Naumczyk, rzecznik prasowy tej partii, poprosili na konferencji prasowej w Kongresie białoruskie władze i zwrócili się do Kongresu o przeprowadzenie dochodzenia w sprawie łamania praw człowieka.

Dwaj opozycjoniści powiedzieli, że prezydent Aleksandr Łukaszenka uznał ich za wrogów państwa i polecił, by ich "zneutralizowano" czyli zabito.

Paźniak i Naumczyk wraz z innymi białoruskimi dysydentami przebywają w USA od 7 lipca, spotykając się z białorusko-amerykańskimi działaczami i przygotowując wnioski z prośbą o udzielenie azylu.

Polonia w świecie

27 lipca br. zakończył się trwający tydzień, wyjątkowo udany X Jubileuszowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych Rzeszów'96. Otwarcia Festiwalu dokonał wiceprezes Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" prof. Paweł Łączkowski, obecny był również prezes "Wspólnoty Polskiej" prof. Andrzej Stelmachowski, który wyróżnił 21 osób dyplomami za umacnianie więzi Polonii z Macierzą. Goszczący na Festiwalu marszałek Sejmu Józef Zych odznaczył uczestniczące w imprezie zespoły Srebrnym Medalem Sejmu RP. Odznaką "Zasłużony dla Kultury Polskiej", przyznawaną przez Ministra Kultury i Sztuki Zdzisława Podkańskiego, uhonorowanych zostało kilkunastu animatorów polonijnego życia kulturalnego z Holandii, Francji, Węgier, Szwecji, USA i Belgii oraz zespoły towarzyszące Festiwalowi od wielu lat. 22 osoby i sześć zespołów wyróżnionych zostało dyplomami prezesa Rzeszowskiego Oddziału Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" inż. Leonarda Jeczenia za wybitne zasługi dla ruchu polonijnego i rzeszowskich festiwali polonijnych.

Rada Artystyczna Festiwalu w składzie: mgr Alicja Naszczak — choreograf (przewodnicząca), prof. dr hab. Bogusław Linette — etnomuzykolog, dr Krzysztof Ruszel — etnograf, Czesław Kujawski — choreograf i Marta Wierzbieniec (sekretarz) w czasie trzech koncertów przeglądowych obejrzała programy 34 zespołów folklorystycznych z 13 państw, przyznając Grand Prix zespołowi "Jupem" z Erechim (Brazylia). Laureatami trzech równorzędnych wyróżnień zostały zespoły "Suszanie" z Suchoj Górnjej (Republika Czeska), "Kalina" z Courcelles les Lens (Francja) i "Karolinka" z Londynu (Wielka Brytania).

Poziom artystyczny prezentacji uznano za wysoki i wyrównany. Z zainteresowaniem po witano zarówno występy nowych zespołów z Białorusi, Czech, Litwy i Ukrainy, jak i wielokrotnych uczestników rzeszowskiej imprezy — m.in. zespołu "Krakowiak" z Bostonu, uczestniczącego we wszystkich Festiwalach.

X Jubileuszowy Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych Rzeszów'96 udowodnił, że ruch folklorystyczny w środowiskach polonijnych na całym świecie rozwija się dynamicznie i wzrasta jego poziom artystyczny, a liczny udział młodzieży budzi nadzieję na podtrzymanie polskich tra-

dycji. Wszystkie imprezy festiwalowe cieszyły się również dużym zainteresowaniem publiczności, a na uroczysty koncert galowy na stadionie Resowii przybyło około siedem tysięcy osób.

Zmiany w Kongresie

23 czerwca br. w Dortmundzie odbyło się nadzwyczajne zebranie Rady Naczelnej Kongresu Polonii Niemieckiej.

Podczas tego zebrania przewodniczącą Kongresu ks. dr Jerzy Sobkowiak zrezygnował z pełnienia funkcji przewodniczącego tej organizacji. Nowym przewodniczącym Kongresu został dr Zbigniew Kostecki, a nowym członkiem Prezydium — na miejsce p. Grażyny Schaefer — p. Wiesława Kocinicza.

Dr Zb. Kostecki opowiedział się za dialogiem z najstarszymi organizacjami polonijnymi w Niemczech, podkreślając jednocześnie konieczność zajęcia jednoznacznego stanowiska wobec Polskiej Rady w Niemczech.

Uczestniczący w obradach obecny przewodniczący Unii Polonii Niemieckiej, dr Zbigniew Szczepański, złożył oświadczenie o przystąpieniu do Kongresu organizacji skupionych w Unii.

Nowy Zarząd Związku Polaków

W czerwcu odbył się Walny Zjazd Delegatów Związku Polaków w Argentynie, podczas którego wybrano członków Zarządu, który ukonstytuował się następująco: Prezes p. Jan Kobylański, wiceprezisi pp. Leopold Bilozur, Stanisław Łuciw i Józef Skowron, sekretarz generalny p. Ewa Barbara Szuladzińska, skarbnik p. Elżbieta Lipińska de Aracoz.

Nowy Zarząd ZPK

Związek Polskich Kombatantów w Argentynie wybrał władze ZPK na kadencję 1996/97. Na Walnym Zebraniu w dniu 29 czerwca funkcje prezesa powierzono p. Leopoldowi Bilozurovi, wiceprezesami zostali pp. Stanisław Farkas i Anatol Grynkiewicz, sekretarzem p. Janusz Stachura, skarbnikiem — p. Zygmunt Borkowski.

Pożegnanie

Z ogromnym żalem żegnamy prof. Jerzego Skowronka, wybitnego historyka, Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych,

który zginął 22 lipca br. w wypadku samochodowym pod Lyonem we Francji.

W latach 60-tych pracownik Uniwersytetu Warszawskiego, dyrektor Instytutu Nauk Humanistycznych WAT, członek Międzynarodowego Komitetu Nauk Historycznych. Wybitny badacz historii XIX wieku, zwłaszcza Wielkiej Emigracji oraz historii Polski i krajów bałkańskich. Uważany za największego znawcę biografii i działalności Adama Jerzego Czartoryskiego.

W swoim dorobku miał wiele publikacji m.in. "Antynapoleońskie koncepcje Czartoryskiego" wydane w 1968 r., "Sprzymierzeniecy narodów bałkańskich", "Józef Poniatowski", "Adam Jerzy Czartoryski". Był również autorem podręczników szkolnych.

W roku 1992 został powołany na stanowisko Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych. Za najważniejsze zadanie uważał stworzenie katalogów poloników w archiwach światowych. Rozszerzał kontakty z archiwistami wielu krajów, szczególnie z sąsiadującymi z Polską. Miał 58 lat.

Powołano Instytut Polsko-Ukraiński

W ostatnich dniach lipca br. politycy Ruchu SU powołali Instytut Polsko-Ukraiński z

siedzibami w Krakowie i Kijowie. Instytut ma edukować ukraińskich samorządowców, bankowców, finansistów i prywatyzatorów; inicjować współpracę naukową obu krajów oraz prowadzić działalność wydawniczą.

Instytut będzie finansowany przez specjalną fundację, której kasę zasiliły na początek pieniądze z przeprowadzonej 25 lipca br. w warszawskiej kamienicy Wawelberga aukcji obrazów i zdjęć m.in. Sawki, Horowitza i Dwurnika.

Pożegnanie

12 lipca zmarł Jan Krawczyk, wieloletni działacz społeczny organizacji polonijnych w Brazylii: Federacji Stowarzyszeń Etnicznie Polskich — Polbras i Towarzystwa Uniao Juventus, autor książek, dziennikarz polonijny związany na stałe z "Nowym Ludem".

Urodzony w 1916 r. na Lubelszczyźnie, w 1928 r. osiadł wraz z rodziną w Brazylii, aktywnie uczestnicząc w życiu tamtejszej Polonii. Jego życiową pasją były sprawy kultury i oświaty polonijnej, Koordynator Komisji Kultury i Nauki podczas II Kongresu Polonii Ameryki Łacińskiej w Kurytybie w 1996 r.

NA ZDJĘCIU: Dom Polonii w Warszawie.

Fot. Cz. Maleski

Rosja

Rozmawiano o składzie rządu

Prezydent Borys Jelcyn przerwał we wtorek swój urlop i spotkał się z premierem Wiktoorem Czernomyrdinem, aby przedyskutować skład nowego rządu Rosji i sytuację w ogarniętym kryzysem przemysłowym.

Rzecznik prezydenta zakomunikował, że w rozmowie, która odbyła się w podmoskiewskiej Barwizie, gdzie Jelcyn wypoczywa, dominowały sprawy gospodarcze.

Jelcyn wezwał premiera do podjęcia "pilnych środków" w celu rozwiązania "dylematu węglowego" — podała agencja Interfax. Kilka tysięcy górników rosyjskich strajkuje, żądając wypłaty zaległych zarobków i zwiększenia subsydjów dla kopalni.

Rozmowy na temat składu nowego rządu toczą się od zwycięstwa Jelcyna w wyborach prezydenckich 3 lipca. Ostatecznych ustaleń należy

oczekiwać dopiero w połowie sierpnia.

Również we wtorek Jelcyn mianował Anatolija Czubajsa, od dwóch tygodni szefa administracji prezydenckiej, przewodniczącym komisji, która przygotowuje uroczystość zaprzysiężenia.

NA ZDJĘCIU: podczas spotkania B. Jelcyna z W. Czernomyrdinem.

Fot. EPA-ELTA

Dla biura Interpolu — większe uprawnienia

Prezydent Rosji Borys Jelcyn podpisał w środę dekret zwiększający uprawnienia krajowego biura Interpolu, by usprawnić współpracę w dziedzinie zwalczania przestępczości zorganizowanej.

Zdaniem przedstawiciela Interpolu w Rosji, generała Iwana Sardaka, dekret umożliwi nasilenie walki z przestępczością zorganizowaną, terroryzmem, praniem brudnych pieniędzy, handlem narkotykami i bronią.

Dekret stwierdza, że centralne biuro Interpolu jest organem współpracującym z rosyjskimi siłami porządku publicznego, a głównym zadaniem biura Interpolu w Moskwie jest skuteczna wymiana informacji na temat przestępstw i współpraca z organami porządku publicznego innych państw.

Według Sardaka, pracownicy rosyjskiego biura Interpolu badają co roku ponad 55 tys. informacji pochodzących z kraju i zagranicy.

Iran

50 osób zostało napromieniowanych

Co najmniej 50 osób — w tym 7 inżynierów z niemieckiej firmy Siemens — zostało napromieniowanych przez "materiały radioaktywne" w wypadku, do jakiego doszło w irańskiej elektrowni jądrowej w Racht na północy kraju — podała w środę prasa w Teheranie.

Dziennik "Hamhari" ujawnia, że 21 napromieniowanych osób zostało przewiezionych do Teheranu, gdzie są poddawane specjalistycznemu leczeniu.

Dziennik nie podaje żadnych technicznych szczegółów awarii ani też danych o ewentualnych skażeniach — wyjaśnia jedynie mętnie, iż "incydent" wiąże się z zagnioną, skażoną częścią urządzeń reaktora — jej odnalezienie i kontaktowanie się osób mających do czynienia z owym elementem doprowadziło do zwiększenia liczby napromieniowanych osób.

Do wypadku doszło w siłowni jądrowej w Racht, stolicy irańskiej prowincji Ghilan nad Morzem Kaspijskim.

KRÓTKO

Jerozolima. 11 izraelskich policjantów i 15 Beduinów zostało rannych we wtorek podczas gwałtownych starć, do których doszło w związku z konfiskatą gruntów na południu Izraela — poinformowała policja.

Madryt. Dwie osoby zostały rane — jedna z nich ciężko — gdy w środę rano w salonie Citroena w Calatayud koło Saragossy wybuchła bomba, prawdopodobnie umieszczona w jednym z samochodów.

Madryt. Płynący pod flagą panamską kontenerowiec o wyporności 53 000 ton "Ever Reach" staranował w środę nad ranem u wybrzeży południowej Hiszpanii, w pobliżu Malagi, mały hiszpański statek handlowy żeglujący kaboatżowce "Volcan de Tania" (1 200 ton). Jeden członek załogi statku hiszpańskiego zaginął, a dwaj zostali ranni.

San Jose. Śmierć 27 osób, w tym kilkorga dzieci, spowodowała do wtorku wieczór przejście huraganu "Cesar" nad Kostaryką, według bilansu przekazanego przez Czerwony Krzyż. Najbardziej uszkodzona jest południowa część kraju.

Rzym. Grecki samolot pasażerski lecący z Aten do Nowego Jorku via Irlandia dokonał we wtorek nie zaplanowanego lądowania w Rzymie, gdy linie Olympic Airways otrzymały anonimowy telefon o bombie podłożonej na pokładzie samolotu.

Na rzymskim lotnisku ewakuowano pasażerów i załogę, a samolot poddano dokładnym oględzinom. Po 3 godzinach poszukiwań pasażerowie zostali powiadomieni, że bomby nie znalezione.

Filadelfia. Samolot pasażerski amerykańskiego towarzystwa USAir, który w nocy z wtorku na lotnisko wystartował z Filadelfii do Frankfurtu, został zwrócony na lotnisko po otrzymaniu przez telefon ostrzeżenia, że na pokładzie maszyny znajduje się bomba. Żadnej bomby nie znaleziono.

Johannesburg. Około 15 osób zginęło w środę w Republice Południowej Afryki na stacji kolejowej Tembisa, na południowy wschód od Johannesburga, gdzie wybuchła panika, kiedy zorganizowano obławę na pasażerów podróżujących bez biletów.

Burundi

Obalonemu prezydentowi zabroniono opuszczać kraj...

Nowy wojskowy szef władz afrykańskiego Burundi, major Pierre Buyoya odmówił zgody na opuszczenie kraju przez obalonego przez armię prezydenta Sylvestra Ntibantungany, mimo iż o umożliwieniu mu wyjazdu prosiły Stany Zjednoczone — oświadczył we wtorek Departament Stanu USA.

Ntibantunganya schronił się tydzień temu w rezydencji ambasadora USA w stolicy Burundi Bujumburze i przebywa tam nadal wraz z żoną. Rzecznik Departamentu Stanu Nicholas Burns oświadczył we wtorek wieczorem, że "mjr Buyoya nadal odmawia prezydentowi Ntibantungany zgody na opuszczenie Burundi. Nasze stanowisko jest takie, iż należy mu umożliwić bezpieczny wyjazd z kraju albo pozwolić na włączenie się do polityki w kraju".

Zabito

30 rebeliantów

Zdominowana przez plemię Tuli armia Burundi poinformowała we wtorek o zabiciu 30 rebeliantów z plemienia Hutu w środkowym regionie kraju Gitega. Rebelianci zaatakowali w sobotę stację doświadczalną uprawy kawy.

Jednakże przedstawiciele plemienia Hutu podważają wersję wydarzeń przedstawioną przez armię i twierdzą, że żołnierze zastrzelili 36 osób cywilnych po sobotnim ataku rebeliantów na stację doświadczalną w Gashuwa.

Francja

Do walki z terroryzmem...

Ministrowie spraw zagranicznych i wewnętrznych siedmiu najbardziej bogatych krajów Zachodu i Rosji przyjęli we wtorek na konferencji w Paryżu dokument przewidujący niezwłoczne zastosowanie 25 prawnych i technicznych środków skutecznej walki z międzynarodowym terroryzmem.

Równocześnie uczestnicy konferencji zaapelowali do wszystkich państw, aby przyłączyły się do walki z

"terrorystycznym wirusem" i możliwe szybko zaczęły stosować 25 środków wymienionych w dokumencie końcowym obrad paryskich.

Wśród 25 środków walki z terroryzmem znalazły się takie praktyczne postanowienia jak udoskonalenie wykrywania materiałów wybuchowych, szybsza wymiana informacji, kontrola systemów informacyjnych m. in. Internetu, kontrola wszelkich źródeł finansowych, z których mogliby

korzystać terroryści. Chodzi o to, aby utrudnić terrorystom porozumiewanie się ze sobą, poruszanie się i przekraczanie granic, podkładanie materiałów wybuchowych oraz wykorzystywanie pewnych źródeł finansowych.

Zapowiedziano, że w listopadzie br. zbierze się konferencja ekspertów poświęcona materiałom wybuchowym i skuteczniejszemu ich wykrywaniu.

Chorwacja

Propozycja wyborów

Chorwacja oświadczyła we wtorek, że żąda od tymczasowej misji ONZ zorganizowania do końca tego roku wyborów w ostatniej kontrolowanej przez Serbów enklawie chorwackiej — Wschodniej Sławonii.

Premier Chorwacji Zlatko Matesa powiedział, że zamierza wysłać list do Jacquesa Kleina — szefa Przejściowej Administracji ONZ we Wschodniej Sławonii (UNTAES) z postulatem prze-

prowadzenia wyborów. "Nie ma żadnego ważnego powodu, aby wybory nie mogły odbyć się w grudniu" — oświadczył Matesa.

Agencja Reutersa pisze, że Chorwacja jest żywotnie zainteresowana możliwie najszybszym przejęciem kontroli nad urodzajną Wschodnią Sławonią. Lokalne wybory są ostatnim warunkiem przejścia przez Zagrzeb tej kontroli przed wycofaniem się misji ONZ. Serbowie chcą

przedłużenia tej misji o kolejny rok. Jednakże premier Matesa stwierdził, że nie widzi powodu przedłużenia mandatu UNTAES, który upływa w marcu 1997 r.

Po odzyskaniu latem zeszłego roku przez armię chorwacką terytoriów zajmowanych przez separatystów serbskich, Wschodnia Sławonia jest jedynym regionem kontrolowanym nadal przez Serbów.

Indonezja

"Komunistyczny spisek" — przyczyną zamieszek?

Władze Indonezji stwierdziły w środę, że trwające od soboty zamieszki w stolicy kraju są wyrazem "komunistycznego spisku, mającego prowadzić do destabilizacji kraju".

W czasie spotkania z dziennikarzami zagranicznymi i dyplomatami, akredytowanymi w Dżakarcie, szef komisji ds. społecznych sztabu generalnego armii, generał Syarwan Hamid przypomniał nieudany komunistyczny spisek z 1965 r. i podkreślił, że "historia może się powtórzyć", a ko-

munizm nadal stanowić może poważne zagrożenie dla Indonezji.

Generał dodał jednak, iż bezpośrednio odpowiedzialność za zamieszki w stolicy — w czasie których zginęły trzy osoby, a 236 aresztowano — spada na opozycyjną niewikalną Ludową Partię Demokratyczną (PRD), korzystającą obecnie z identycznej strategii, jak zakazana od 1966 r. Partia Komunistyczna.

Władze w Dżakarcie zachowały w środę milczenie na temat aresztowania jednego z czołowych dysydentów

— dziennikarza i działacza wolnych związków zawodowych Muchtara Pakpabana. Potwierdzono natomiast, iż armia, patrolująca ulice Dżakarty, ma rozkaz strzelania bez ostrzeżenia do osób usiłujących zakłócić porządek publiczny.

Gromadzący się od rana w środę w centrum miasta tłum zwolenników pani Megawati po odśpiewaniu patriotycznych pieśni po kilku godzinach rozszedł się bez interwencji policji i armii.

Premier od środy na urlopie

W środę premier Włodzimierz Cimoszewicz rozpocznie swój blisko 2-tygodniowy urlop wypoczynkowy — poinformował wicedyrektor Centrum Informacyjnego Rządu Krzysztof Pomes. Według niego, ten wolny czas premier spędzi "raczej nie w domu". Wcześniej szef rządu mówił, że zaszyje się gdzieś, gdzie nikt go nie znajdzie.

W czasie urlopu premiera zastępować będzie wicepremier Roman Jagieliński. Cimoszewicz wróci do pracy w poniedziałek 12 sierpnia.

Akt solidarności

Apel ws. Czeczenii

Osiemnaście osobistości świata polityki, kultury i nauki podpisało się pod apelem do opinii światowej i Rady Europy w sprawie Czeczenii. Apel, datowany na 1 sierpnia br., wystosowano w 52 rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego.

"Wspólnym protestem przeciwko wystręgowi rząd Federacji Rosyjskiej od kontynuowania zbrodni ludobójstwa w Czeczenii" — apelują autorzy, przypominając, iż "od zakończenia I wojny światowej kartka wyborcza i referendum weszły do prawa międzynarodowego jako sposób rozwiązywania problemów odrębności państwowej. Z tym większym rozczarowaniem i oburzeniem przyjmujemy eskalację eksterminacji narodu czeczeńskiego jaka

nastąpiła po ostatnich wyborach w Rosji i oświadczeniach prezydenta i rządu Federacji Rosyjskiej o woli pokojowego uregulowania konfliktu".

W apelu podkreślono, że naród czeczeński, podobnie jak inne, "ma prawo do samostanowienia, odbieranie mu tego prawa, szczególnie metodą wojennej agresji i zbrojnej okupacji, jest przestępstwem". Dodano też, że "każda próba rozwiązania wojny rosyjsko-czeczeńskiej metodami przemocy skierowanej przeciwko całemu narodowi musi zakończyć się klęską, przy ogromnych cierpieniach ludzi". "Pokoje we zakończeniu konfliktu możliwe jest jedynie w wyniku negocjacji i rozmów" — czytamy w apelu.

Propozycje parlamentarzystów

Wstrzymać loty MiG-ów 21 nad morzem

Parlamentarzyści z koła Nowa Demokracja ponownie zwrócili się we wtorek do ministra obrony narodowej w sprawie zaprzestania lotów nad morzem samolotów MiG-21 bis.

Poprzednio temat ten Eugeniusz Januła, Sławomir Nowakowski i Jan Zaborowski poruszyli na początku lipca br., po katastrofie MiG-a, w której zginął pilot. Posłowie przypomnieli, że w odpowiedzi na to zapytanie "wice-minister ON Andrzej Załucki zadeklarował rozważenie przez kierownictwo MON wycofania MiG-ów 21 bis z lotów nad morzem. Tymczasem zdarzył się kolejny wypadek (29 bm.), na szczęście bez wielkiego szwanku dla pilota — ale straciłmy samolot".

Posłowie poinformowali, że "poprzednie kierownictwo MON odrzuciło koncepcję przyjęcia darowiny samolotów typu Alpha-Jet, które są dobrze wyposażone do lotów nad morzem. Może warto by do tej wersji wrócić. (...) Czy będziemy dalej narażać życie naszych pilotów wysyłając ich nad morze w samolotach do tego nie dostosowanych, czy też przerwimy loty nad morzem. Jest to pytanie retoryczne" — czytamy w piśmie do ministra ON.

Ostatnia katastrofa samolotu MiG-21 bis Marynarki Wojennej wydarzyła się w poniedziałek — samolot runął do morza w Zatoce Gdańskiej, pilot katapultował się nie odnosząc kontuzji.

Protesty

Wobec niewinnienia gen. Kiszczaka

ZChN i KZ NSZZ "S" przykopalni "Wujek" zaprotestowały we wtorek w sprawie gen. Kiszczaka niewinnionego 29 bm. przez warszawski Sąd Wojewódzki. Zdaniem prezesa ZChN-u Mariana Piłki wyrok jest oburzający, zaś "S" z "Wujka" zapowiada, że będzie się domagać ukarania Kiszczaka w wyższej instancji sądowej.

"W roku 1981 zginęli ludzie i ktoś za to jest odpowiedzialny, a w tej chwili niewinnienia się człowieka, który faktycznie wydał pozwolenie na użycie broni. Co powiedzieć w tej sytuacji matkom, żonom i rodzinom

tych zabitych górników? Wyrok w sprawie gen. Kiszczaka stanowi obraz elementarnego poczucia sprawiedliwości i jest haniebny" — uważa prezes ZChN-u.

Traktujemy sprawę ukarania Kiszczaka i jego podwładnych "jako papierkę lakmusową niezawisłości sądownictwa w Polsce. Bacznie też będziemy przyglądać się poczynaniom Prokuratury w Katowicach zadiwajająco biernego podczas śledztwa i procesów w Warszawie i Katowicach" — napisali związkowcy z KZ NSZZ "S" KWK "Wujek" w stanowisku przesłanym PAP.

Ekologia

Nowy rezerwat przyrody

Na terenie woj. katowickiego powstał nowy, 12 w tym regionie, rezerwat przyrody o nazwie Dolina Żabnika, położony w gminie Jaworzno, nadleśnictwie Chrzanów — poinformowała Anna Jarnicka, p.o. rzeczniczka wojewody katowickiego.

Rezerwat ma chronić naturalne układy biocenotyczne, charakterystycznych niegdyś dla zdezastrowanych obecnie dolin rzecznych Wyżyny Śląskiej, a także ochraniać bardzo rzadkie tu torfowiska.

Jubileusz

100 lat ma obrońca Lwowa

100 urodziny obchodzi 30 bm. wrocławianin Piotr Komendera, bohater skrajny obrońca Lwowa w okresie wojny polsko-bolszewickiej — mistrz sztuki fryzjerskiej, którego stałymi klientami we Lwowie byli m.in. Leon Schiller i hrabia Jerzy Potocki.

Pan Piotr Komendera, ur. 30 lipca w 1896 r., interesuje się sportem i we wtorek oglądał, jak codziennie, transmisję z Olimpiady w Atlancie. Urodziny P. Komendera obchodzi w gronie najbliższej rodziny i przyjaciół. 100-latek z lwowskim rodowodem za najpiękniejszy okres swojego życia uznaje lata 20-lecia międzywojennego, kiedy pracował jako mistrz grzebienia w słynnym zakładzie fryzjerskim Stońskiego we Lwowie. W 1991 r. Piotr Komendera został przez ówczesnego prezydenta RP, Lecha Wałęsę, uhonorowany Krzyżem za Udział w Wojnie 1920 r. i awansowany do stopnia podporucznika.

Wśród licznych życzeń od bliskich Piotr Komendera otrzymał także bukiet kwiatów wraz z listem gratulacyjnym od prezydenta Wrocławia.

We Wrocławiu mieszka obecnie 18 osób (12 kobiet i 6 mężczyzn), które w tym roku ukończyły lub ukończą 100 lat — poinformował dyrektor Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego Henryk Zieliński.

Z życia harcerzy

Zlot Skautów Wodnych

Ponad 500 dziewcząt i chłopców z ośmiu krajów uczestniczy w rozpoczętym 30 bm. nad Jeziorem Charzykowskim (woj. bydgoskie) Międzynarodowym Zlocie Skautów Wodnych, zorganizowanym przez Pomorsko-Kujawską Chorągiew ZHP w 60-lecie powstania Harcerskiego Ośrodka Wodnego w Funce.

Spotkanie wodniaków jest pierwszą międzynarodową imprezą harcerską odbywającą się po ponownym przyjęciu ZHP do światowego ruchu skautowego.

W programie pięciodniowego zlotu skautów-wodniaków znalazły się przede wszystkim różnego rodzaju zawody na wodzie — od pływania po żeglarsstwo i wioslarstwo, koncerty oraz działania ekologiczne; młodzież będzie m.in. badać czystość wód Jeziora Charzykowskiego.

Harcerski Ośrodek Wodny w Funce, założony z inicjatywy pionierki skautingu wodnego Janiny Bartkiewicz, powstał w 1936 r. jako pierwsze w Polsce zorganizowane centrum wychowania morskiego młodzieży.

Pomoc

Dla dzieci z Bośni

W drugiej połowie sierpnia wyruszy do Bośni kolejny konwój Polskiej Akcji Humanitarnej, który zawiezie dzieciom z Sarajewa, Tuzli i Teslića tornistry i szkolne przybory. W ramach trwającej od końca maja br. "Akcji Nadzieja" PAH zebrała na ten cel ponad 16 tys. zł — poinformowała 30 bm. Janna Ochojska.

"Akcję Nadzieja" prowadziły

szkoły podstawowe, średnie oraz drużyny harcerskie z całej Polski. Zbierały pieniądze w formie kwest publicznych, organizując dyskoteki, aukcje oraz rozprawdzając znaczki akcji, opracowywane na podstawie rysunków dzieci z Sarajewa. Za zebrane pieniądze PAH zakupiła tornistry i przybory szkolne przeznaczone dla dzieci z Bośni.

... by ulepszyć kontrolę spalin i hałasu

"Eko-radiowozy" dla policji

56 samochodów wyposażonych w sprzęt służący do kontroli spalin i hałasu otrzymała 30 bm. policja. Docełowo ma ich mieć 200. Pojazdy zakupiono ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dotychczas policja nie miała możliwości sprawdzenia bezpośrednio na drogach, czy samochody nie przekraczają dopuszczalnych norm ochrony środowiska. Pojazdy kierowane na kontrolę do stacji diagnostycznych.

"Eko-radiowozy" wypo-

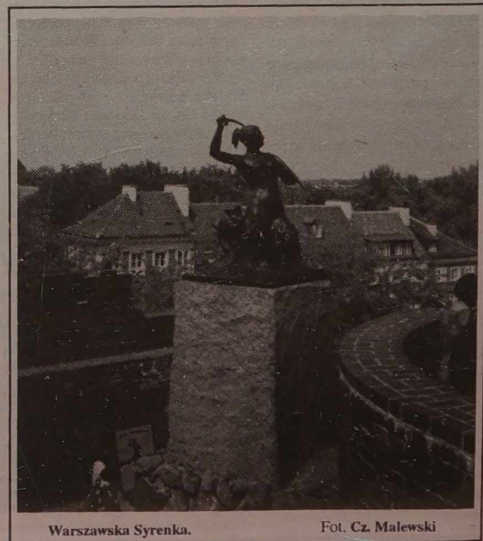
sążone są m.in. w analizatorach spalin do samochodów napędzanych benzyną, dymomierze do diesli, mierniki poziomu dźwięku oraz alkomaty. Mają być wkrótce również wyposażone w specjalistyczne wagi, które pozwolą na kontrolę nacisku na osie pojazdu. Szef Biura Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji insp. Wiesław Karaś zapewnił, że co najmniej po jednym z tych samochodów trafi do każdego województwa. Pojazdy te będą prowadziły kontrolę przez całą dobę; zmieniać się będą obsługujące je załogi.

Archeologia

Odkryto obozowisko sprzed 13 tys. lat

Obozowisko górnopaleolityczne sprzed 13 tysięcy lat odkrył rzeszowski archeolog Antoni Lubelczyk podczas prac odkrywczych w Grodzisku Dolnym (woj. rzeszowskie). Znaleziono głównie narzędzia krzemienne, które zostawili po sobie łowcy reniferów należący do tzw. kultury późnomagdalenkiej. Jest to jedyny tego rodzaju odkrycie w tej części kraju i jedno z nielicznych w Polsce — poinformował 30 bm. Sylwester Czopek, dyrektor Muzeum Okręgowego w Rzeszowie. Prace odkrywcze w Grodzi-

sku Dolnym prowadzone są od dłuższego czasu przez ekipę rzeszowskich archeologów. Wcześniej odkryto osadę wczesnośredniowieczną z XI i XII wieku. Znalezione m.in. chaty, ceramikę, narzędzia żelazne. Nikt jednak nie przypuszczał, że w Grodzisku Dolnym archeolodzy odkryją obozowisko i przedmioty pochodzące sprzed 13 tysięcy lat. Prace nadal trwają i archeolodzy spodziewają się dalszych odkryć.

Warszawska Syrenka.

Fot. Cz. Malewski

Msza Święta Dziękczynna w kościele św. Michała Archanioła w Szumsku

(Dokończenie ze str. 1)

Każdy z tych wiernych niósł coś w darze, wyrażając na swój sposób miłość i dziękczynienie. A były to: sułtana, kwiaty, pieróg, specjalnie na tę okazję ułożone piosenki, no i słowa, słowa, które może najbardziej wyraziście odzwierciedlały tę miłość i postawę wobec księdza. Jak na przykład: "Ojcie, jesteś dla nas darem Opatrzności Boskiej, tulimy się do Twego ojcowskiego serca, wierząc, że zrozumiesz i pomożesz w ciężkiej chwili. Jesteś naszą otuchą i drogowskazem, tak bardzo Ci wierzymy i kochamy. Dzięki, że jesteś i że nas prowadzisz...". Dzieci składały słowa dziękczynne za wpaływającą księdza miłość do bliźniego, zrozumienie i poświęcenie się.

Ksiądz Dariusz ze swej strony z wzruszeniem dziękował zgromadzonemu za takie dowody przywiązania i szacunku. Ksiądz Dariusz Stańczyk w okresie swego pobytu dużej zrobił dla parafii: odnowił kościół, stare zabytkowe organy, klasztor, ogrodzenie

kościół oraz wznosił 29 mniejszych lub większych kapliczek. Dwudziesta ósma przydrożna w kształcie różańca — Matki Boskiej Różańcowej w Kowalewczukach, której odsłonięcie odbyło się 27 lipca br., jest jedną z najbardziej fundamentalnych wśród wymienionych kaplic. Pośrodku wznosi się figura Matki Bożej, krzyż oraz tzw. "miejsce dla Ciebie" (widać to na zdjęciu).

29 kaplica — figura serca Pana Jezusa, przed szkołą w Szumsku z napisem: "Ja jestem prawdą, a wy — dziećmi i miłością" (otwarcie odbyło się w ubiegłą sobotę).

29 września br. dla uczczenia 300-lecia parafii ks. Dariusz planuje ustawić na górze w Szumsku trzy krzyże. Wszystko, co ksiądz buduje, ma głębokie i kapitalne fundamenty — to właśnie jest podstawą długowieczności.

Obudowa i remonty kościoła, klasztoru, ogrodzenia pochłonęły ogromne pieniądze. Wszystko to ks. Dariusz starał się osiągnąć bez uciekania się do pomocy sponsorów.

O sobie ksiądz Dariusz Stańczyk mówi skromnie: "Jestem małym człowiekiem, nie wiem, czego się tylko kochać i przebaczać. Wierzę w Boga i Jego sprawiedliwość".

Niektórzy mówią, że to co czyni, jest szczerne, na co ksiądz daje taką oto odpowiedź: "Moje prace są określone, wszyscy to robić, a będzie dobrze".

Po mszy ks. Dariusz wyszedł na podwórze, by poświęcić samochody oraz wszelkie inne pojazdy z okazji dnia św. Krzysztofa, patrona podróżnych.

Nasuwa się pytanie, dlaczego ks.

Wyświęcenie samochodów

Fot. Bronisława Kondratowicz

Dariusz musi stąd odejść, komu zawadza? Swoim (przez zazdrość) czy obcom? A może po prostu przyczyną są najzwyczajniejsze racje polityczne?

Irena LIPSKA

PS. Jak nas poinformowano z parafii św. Michała Archanioła w Szumsku, Nauzca Apostolski Justo Garcia Mullor wysłał ks. Dariusza Stańczyka na studia teologiczne do Rzymu.

Po drodze do Europy

Litwa wręczyła odpowiedzi na listę pytań Rady Europy

Ambasador Litwy przy Radzie Europy Jonas Čičinskas wręczył przedstawicielom Komisji Europejskiej przygotowane przez resorty Litwy odpowiedzi na listę pytań Komisji Europejskiej. Na podstawie tych odpowiedzi komisja opracuje raport, jak Litwa jest przygotowana do członkostwa w RE i przedstawi opinię rekomendacyjną RE dla uczestników spotkania na szczycie w sprawie perspektywy członkostwa Litwy w Radzie Europy.

Odpowiedzi — to liczący pra-

wie tysięcy stron dokument, który odzwierciedla sytuację w 23 dziedzinach życia gospodarczego, socjalnego i politycznego kraju. Jeszcze 5 tys. stron zawierają załączniki. Odpowiedzi w ciągu trzech miesięcy przygotowywało 27 resortów Litwy, których pracę koordynował departament integracji europejskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Rząd zatwierdził odpowiedzi na posiedzeniu w dniu 24 lipca.

Dział informacji prasowej MSZ RL — ELTA

Pieniądże plus własna inicjatywa

Za miesiąc w szkołach znowu będzie gwaro od głosów dzieci, a na razie stukają młotki i pachnie farbą. We wszystkich 74 szkołach i przedszkolach trwają przygotowania do nowego roku szkolnego. Kierownik grupy gospodarczej Janina Kuklis powiedziała, że już wykorzystano 300 tysięcy litów, których wystarczyło na nabycie materiałów budowlanych. Wydział oświaty w pierwszej kolejności przydziela środki na remont systemu ogrzewania i dachów. Dokonano kapitalnego remontu kotłowni w szkole poznańskiej, a obecnie prowadzi się go w butrymańskiej. Remontem dachów zajęły się pierwsza sołectnicza, druga ejzyska, dwie dziewiętniejskie i jaszuńska szkoły. Drobne remonty wykonują pracownicy szkoły, chętnie pomagają im rodzice. Dzięki temu koszty napraw będą niższe. Pomagają sponsorzy, przy obecnych bowiem cenach budżet nie wytrzymałby takiego obciążenia finansowego. Tylko farby trzeba będzie 100 ton, by w wszystkich szkołach wymalować podłogi. Niektóre szkoły potrzebują też wielkich nakładów przy pomocy pomysłuwni osiągnięć wspomiane wyniki. Na przykład, polska szkoła w Dojlidach jest niewielka, mieści się w starym budynku. Inwestując niewielkie środki, stworzono tu przynętą, miłą i twórczą atmosferę. Specjaliści oświaty odnotowali najlepsze przygotowanie do nowego roku szkolnego w szkołach werockiej, akmieniskiej, podborskiej.

Większość idących na urlop nauczycieli wypłacono pieniądze za pierwszą część urlopu. W pierwszym półroczu wydział oświaty otrzymał o 760 tys. Lit więcej niż planowano, chociaż i tych pieniędzy nie wystarczy. Wydział finansów samorządu tłumaczy to opóźnieniem dotacji wpływających z Ministerstwa Finansów do budżetu rejonowego. Czasami to opóźnienie wynosi półtora miesiąca. Dlatego urlopowe wypłaty się w dwóch etapach. Pozwala to uniknąć sytuacji, która miała miejsce w poprzednich latach, kiedy to nauczyciele zamierzali strajkować.

Piotr RYNGIEWICZ

Sołectniczy

Co jest największą przyjemnością w twoim życiu?

(Dokończenie ze str. 1)

Ewelina SZALKOWSKA, dyplomantka Wileńskiego Uniwersytetu Pedagogicznego: Zdałam w tym roku egzaminy państwowe, otrzymałam dyplom i teraz siedzę, i myślę, co mam począć z tak ładnie rozpoczętym życiem: czy szukać pracy — a to trudno, bo specjalistów języka polskiego i biologii jest na Wileńszczyźnie zastrzeżenie — czy wyjechać do Polski na robienie magisterium w Toruniu, z którym nasz uniwersytet przyjaźni się, czy spenetrować znajome firmy w poszukiwaniu zajęcia. Słowem, jestem na rozdrożu i dlatego nieszczyśliwa. Z drugiej strony, nie mogę powiedzieć, że jestem człowiekiem ponurym, malkontentem — zawsze myślę, że dla piasa minie i wszystko się ułoży.

Co lubię? Dużo co i dlatego trudno mi coś szybko wybrać z tego wszystkiego. Lubię poznawać ciekawych ludzi, wesole towarzystwo, z którym można wybrać się na wyprawę kajakową... O, — ja uwielbiam kajak! Tak, mam z bratem własny i często wyruszamy na spływy. Lubię jeszcze szyć, opracowywać własne fasony. Jakis czas nawet nosiłam się z zamiarem założenia własnego boutique'u, ale to bardzo skomplikowana sprawa. Lubię też czytać wiersze Grochowiaka. Tu też można dokonać pewnych odkryć — czasem książka jakiegos nieznanego autora jest stokrój ciekawsza niż takiego renomowanego, z nazwiskiem.

A jeszcze lubię podróże. W tym roku mi się powiodło — zwiedziłam zimą Austrię i Szwajcarię. Jeździłam na nartach, które również lubię, podobnie jak rower.

Nelly PILECKA, przedsiębiorca: Mam mnóstwo przyjemności. Oczywiście — życie jest życiem — miewia się two dobre i złe chwile, ale w zasadzie jestem optymistką i wierzę, że wszystko dobrze się skończy. Moją największą jednak przyjemnością — to dobra książka. Jestem bibliofilem, mam sporą bibliotekę. Gros książek stanowią historyczne, z okresu II wojny światowej, książki o AK, poza tym — klasyka, wydania encyklopedyczne. Osobny dział stanowi "babka" literatura — utwory Magdaleny Samozwaniec, wiersze Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Kazimierzy Iłkowiakowskiej. Lubię poezję, która jest muzyką i lubię muzykę dla niej samej: Bacha,

Chopina, niezbyt lubię Wagnera, chociaż i on potrafi mnie porwać. Wszystko zależy od nastroju i innych okoliczności. Nie można na przykład słuchać Bacha smażąc kołomyś.

Ulubiony pisarz? Chyba Henryk Sienkiewicz. Jest taki wieloraki, taki barwny, tak różny: trylogia i "Bez dogmatu", nowele. W każdym z tych utworów jest inny. A przy tym ich doskonały psycholog! Jak wiele na spokojnie serca zawierają np. teksty Zagłoby, które zda się nie noszą głębszych treści. Lubie malarsztwo, uczęszczam na wszystkie organizowane w mieście wystawy, sama trochę maluję.

Chciałabym przy okazji zwrócić uwagę na to, co się dziś sprzedaje w naszych księgarniach. Te litewskie — pełne są kiczów w barwnych kolorowych okładkach. Krywkielne obwoluty i plaskie tematy. Trochę lepiej jest w polskich księgarniach — można tu dostać i klasykę, i dzieła historyczne, i doskonale encyklopedie, słowniki, literaturę wspomnieniową, monograficzną... Gdy otwieram książkę, od razu mogę powiedzieć czy to dobra lektura, czy nie. Przy dobrej książce mogę wyłączyć się całkowicie, zapomnieć o Bożym świecie.

Jan PAKALNIS: Najlepiej lubię kolumny.

Lucyna WOLEJSZO, pracowniczka "LOT-u": Lubie podróże. Po prostu je uwielbiam. Zwiędziałam swego czasu jako pilot wycieczek grupy polskiej całej ZSRR, Azję. Jestem zachwycona kulturą i niezwykłością krajów Wschodu. Gotowa płakać na myśli o tym, co teraz zrobiono z Jugosławia — niegdyś kwitnącem, pięknym krajem. Ale lubię również podróże bliskie — np. spacer po Wilnie, które mi się nigdy nie nudzą. Najgorzej, że mam zbyt mało czasu: pracuję w "Loce", mieszkam z dala od centrum, a więc i domu jest sporo pracy. A to jeszcze siostra urodziła dziecko. Pom trochę ogranicza moją pasję podróżowania, tym niemniej — właśnie podróże są dla mnie największą przyjemnością.

Rozmawiała Barbara ZNAJDZIWOSKA

PS. Następane pytanie — Czy bedziesz brał udział w wyborach do Sejmu Litewskiego i na kogo ewentualnie masz zamiar głosować? Nasz telefon — 42-79-64.

Księgarnia St. Korczyńskiego zaprasza

Szanowni Państwo, zapraszamy do nabycia sierpniowych już numerów następujących czasopism "Dwój styl", "Uroda", "Poradnik domowy", "Kuchnia dla smaczny", "Dziecko", "Moda magazyn" oraz "Dziś i jutro".

Oprócz tego, mamy duży wybór encyklopedii i słowników, wydanych przez Państwowe Wydawnictwo Naukowe. A więc są to:

1. Encyklopedia popularna (195,60). Wydanie zaktualizowane i uzupełnione. Zawiera 80.000 haseł. W obecnym jubileuszowym, 25 wydaniu przedręgowano 500 haseł, w tym około 200 haseł zmieniono gruntownie, a ponad 100 — to hasła nowe. Wielobarwna szata graficzna.

2. Encyklopedia muzyki (174,70) — to wyczerpujące popularne kompendium wiedzy o muzyce i muzykach od czasów starożytności do dnia dzisiejszego. Zawiera około 80 tys. haseł ze wszystkich dziedzin muzyki.

3. Encyklopedia zdrowia t. 1-2 (106,70). To kolejne, 3 wydanie, ale zmienione i poprawione. Dostarcza fachowej informacji na tematy związane ze zdrowiem i profilaktyką. Omawia najważniejsze choroby, sposoby ich wykrywania i leczenia. Wiadomościom w niej zawarte są zgodne z osiągnięciami współczesnej nauki.

4. Pisane światła. Słownik encyklopedyczny (74,70). Jest to przewodnik po literaturze świata od starożytności po współczesność. Zawiera około 5500 haseł — w układzie alfabetycznym — poświęconych pisarzom i wybitnym dziełom anonimowym literatury światowej.

5. Słownik języka polskiego L1,3 (z wypracowanym Suplementem). Największy słownik współczesnej polszczyzny. Zawiera słownictwo ogólne i specjalistyczne. Liczy 80 tys. haseł. Jest w dwóch wersjach — zwykłej (151,10) i luksusowej (264,90).

6. Mamy słownik języka polskiego. Kolejna poprawiona edycja podstawowego słownika języka polskiego. Zawiera 40 tys. haseł i objęta najczęściej używane wyrazy i nazewnictwo. Informuje o pisowni i odmianie wyrazów, o związkach frazeologicznych. Też jest w dwóch wersjach — zwykłej (48,20) i luksusowej (87,60).

7. Słownik poprawnej polszczyzny. Informuje nie tylko o tym, jak się mówi po polsku, lecz również o tym, jak nie należy mówić. Podaje typowe błędy językowe i uczy, jak ich uniknąć. Więcej tu niż w innych słownikach informacji gramatycznych o wyrazach, których użycie budzi wątpliwości. Też w dwóch wersjach — zwykłej (64,90) i luksusowej (81,80).

8. Słownik wyrazów obcych. Nowe wydanie. Nowe, gruntownie zmienione i uzupełnione wydanie. Dodano w nim kilka tysięcy nowych wyrazów i znaczeń. Też dwie wersje — zwykła (68,40) i luksusowa (85,30).

Wyżej wymienione słowniki powinny się znaleźć w naszych domowych bibliotekach, jeżeli chcemy mówić i pisać poprawnie, jeżeli chcemy mówić i nauczyć nasze dzieci.

Serdecznie zapraszamy do księgarni, nasz adres: Auframs warty 9.

Alleja KLIMASZEWSKA

Jest tak pięknym miastem, że wydaje się senną jawą. Słusznie nazywają go Alpejską albo Górską Wenecją. Średniowieczna twierdza górze na szczycie, a dole — kobierce kwiatów, kolorowe uliczki z mnóstwem starych sztyldów (tam gdzie był — tam szewce, gdzie obwarzanek — piekarnia).

Słowo Salzburg oznacza dosłownie "zamek solny". Wiele tysięcy lat temu, na tych terenach szumiało morze, po którym zostały liczne jeziora, jedno piękniejsze od drugiego, a nad jeziorami — pałace, zamki. Pałac Anif na wodzie jest czymś niesamowitym.

5/6 ziemi salzburskiej leży na zboczach Wschodnich Alp, bogatych w żelazo soli, miedzi, magnezu, marmuru. Salzburg (450 tys. mieszkańców) jest stolicą kraju związkowego i miastem bliźniaczym Wina. Wciąż też co parę słów wspomina się Litwę i nasze kontakty: tu grała orkiestra S. Sondeckisa, tam był rektor UW, prof. J. Kubilius miał odczyt. W Akademii Muzycznej Mozartem uczą się absolwenci Wileńskiego Gimnazjum Sztuki im. M. K. Ciurlionisa.

Już w wieku kamienia istniały tu osady ludzkie. Potem na te tereny przybyli Celtowie, następnie Rzymianie, na końcu nadiągający plemiona bawarskie — stąd język niemiecki. Z czasem gotyk ustąpił miejsca włoskiemu renesansowi, a to za sprawą Pallady — architekta Wenecji, w którym Salzburg był rozkochany.

Jak już mówiłam, dominującym akcentem miasta jest górująca nad nim średniowieczna twierdza Hohensalzburg (Góry Salzburg) — jedna z nielicznych tego rodzaju dotąd zachowanych. Stąd ten baśniowy wygląd miasta. Twierdza została wzniesiona w czasach zatargów cesarza Henryka IV z papieżem Grzegorzem VII oraz wojny domowej w Niemczech. W czasie świąt, wieczorami forteccę podświetla się od dołu i wtedy wygląda niczym szklany zamek.

Jak głosi legenda, pewnego razu wrogowie podjęli osadę twierdzy. Zapasy żywności na górze były na wyczerpanie. Aby zmilczyć wroga, po kamiennym murze okalającym twierdzę oprowadzano jednego pozostałego przy życiu byka, aby nieprzyjaciel myślał, że obłożeni mają jeszcze dużo bydła. W pamięć o tym wydarzeniu, różne zespoły salzburskie przybierają sobie nazwy związane z bykiem. Kiedy zespół "Myjaków Byków" przybył do Wina na występy, Litwini zasztartowali, mówiąc, że znajdują dla nich jednego byka do mycia — aby tradycji stało się zadość. Treba trafia — podczas spaceru ulicami Wina, zespolecz napotkali ciężarówkę z bykami wziętymi do rzeźni. Przeszraszył się, że to są byki, które będą musieły miec.

W czasie wojen napoleońskich twierdza była oddana Napoleonowi bez jednego strzału, a jej komendant uciekł do Niemiec.

Zaczynamy zwiedzanie od pałacu Mirabell, który swym frontem spogląda na twierdzę. Naszym przewodnikiem jest Nadzieja Nikolaiewna Sibius — spokojna, zrównoważona starsza pani, chodząca encyklopedia Austrii (być może nie tylko). Przy olbrzymim zasobie wiadomości potrafi dobrać najciekawsze, najbardziej intrygującą informację. Nadzieja Nikolaiewna nieraz bywała w Wilnie z różnymi delegacjami (i nie tylko), więc zna doskonale nasze realia.

Pani Nadia mówi, że w Salzburgu gdzie kopniiesz — tam coś znajdziesz. Gdzie biegnie ulica Franciszka Józefa — były niegdyś mury obronne (w Austrii nie ma miasta, które by nie miało ulicy Franciszka Józefa); w dawnym szpitalu miejskim (1327) z przepysznyimi arkadami tonącymi w różowych, bordowych i fioletowych kwiatkach znajduje się muzeum historii miasta i ziemi salzburskiej. A propos — niektóre eksponaty mają po 300 i więcej lat. Różowo-żółte mury szpitala ciekawie korespondują z masą ściany skalnej, u stóp której przycupnął.

Ale wróćmy do Mirabell. Niegdyś był tu pałac arcybiskupa (1606) Wolfa Dietricha. Potem arcybiskup zakochał się w córce kupca Alta — pięknej Salomei, zrzucił szaty kapiańskie, ożenił się z Salomeą, która urodziła mu mnóstwo dzieci. Po jakimś czasie arcybiskup popadł w tarapaty, został aresztowany i osadzony w twierdzy naprzeciwko swego pałacu. Tu spędził smutne dni, patrząc na swój dom. Jego dzieci szybciekutko powydawał no za mąż, pożeniono, aby nie zachować rodu. Nazwę Mirabell pałac zawiąduje następny arcybiskup, który chciał upamiętnić w ten sposób romantyczną historię. Dziś Mirabell jest najpiękniejszym pałacem słońbów Europy. Tu też odbywają się koncerty.

Przed pałacem przepiękny ogród z fontanną strzelającą w górę, czterema grupami rzeźb Ottavio Mosto z Padwy. Symbolizują powietrze, wodę, ziemię i ogień. Ogród tworzą barwne kwiatniki przypominające dywany tureckie.

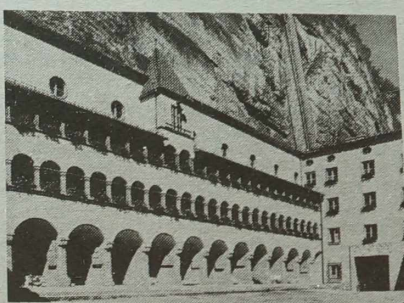
Po obejrzeniu pałacu Mirabell skierowujemy swe kroki na Makart Platz. Tu pokazują nam dom, w którym jakiś czas mieszkał Mozart. W czasie II wojny światowej dom ten został zbombardowany, a następnie wzniesiono w tym miejscu biurowiec. Staraniem międzynarodowej społeczności muzycznej biurowiec zniesiono i na podstawie starych rycin odbudowano dom Mozarta. Sygnałem do tej akcji stał się koncert na rzecz odbudowy domu Mozarta, dwóch rosyjskich muzyków — alcyści Jurija Basmzieta i skrzypka Olega Kaganowa. Obecnie jest tu sala, w której wykonywane są utwory z epoki Mozarta, Międzynarodowy Fundusz Mozartowski.

Przechodzimy koło domu jednego z najsłynniejszych dyrygentów naszych czasów Herberta von Karajana, i mostem udajemy się na przeświegły brzeg bryster i czystej rzeki Salzach. Rzeka ta dzieli miasto na dwie części — starą i nową, górną i dolną. Tu zaczyna się najstarsza część Salzburga: wąskie uliczki gęsto zawieszono sztydami dawnych rzemieślników, z mnóstwem drogiej sklepów, kawiarenek tonących w kwiatkach.

Idziemy przed Festspielhaus, gdzie od 1920 roku odbywają się słynne festiwale mozartowskie. Akustyką Wielkiego Pałacu Festiwalu zachwycał się Herbert von Karajan. Kiedyś w tym miejscu były stajnie Wolfa Dietricha, w których stało 150 najpiękniejszych rumaków. O tym przypomniała posąg i fontanna przed gmachem.

Duża sala Festspielhaus mieści 2340 osób, mniejsza — 1500. Dźwięk jest to, że Festspielhaus nie posiada własnego zespołu. Występują tu przeważnie najlepsze orkiestry i wykonawcy świata. Bilet na koncert kosztuje od 400 do 2400 sztylingów.

Zwiedzamy przepiękne i oryginalne kościoły Salzburga. Katedra na trzech placach — Resindenzplatz, Kapitelplatz oraz Domplatz — to piękny wzór klasycyzmu baroku. Pierwotny gmach został zbudowany w 774 r. Tu zostały przeniesione prochy św. Ruperta. Budowali katedrę kolejno Vincenzo Scamozzi, Santino Solari. W czasie II wojny światowej bomba trafiła w kopułę, dlatego w 1959 r. katedrę znów musiano odbudowywać. Posiada ona organy jedne z najlepszych w Eu-

W pobliżu kościoła św. Piotra znajduje się piękny stary cmentarz i naturalne skalne katakumby z kaplicą św. Gertrudy. Cmentarz pamięta czasy rzymskie, wczesnochrześcijańskie.

W Salzburgu jest sporo klasztorów, ale dziś w każdym z nich przebywa zaledwie 6-20 zakonników. Resztę pomieszczeń oddaje się pod bursy, pracownie malarzy, urzędy. W pobliżu klasztoru kapucynów na wysokiej górze mieszkający Salzburga pokazą wam dom, w którym mieszkał Stefan Zweig.

Na cmentarzu przy kościele Sebastian Kirche pochowana jest żona Mozarta, Konstancja, i jej drugi mąż Nissen oraz ojciec kompozytora, Leopold, a także ciotka Konstancja, Genowefa Weber — matka kompozytora Karola Marii Weбера. W centrum — mauzoleum arcybiskupa Wolfa Dietricha wyłożone kolorową mozaiką.

Plac Alter Markt (stary rynek) znajduje się pod szczególną opieką władz miasta. Tu bowiem stoi stary ratusz, tu jest najwyższy w mieście dom (1 m szwerców), tu otwarto pierwszą kawiarnię ("Cafe Tomasselli"), pierwszą aptekę. Pod dachem kawiarni kamiccy widnieją duże cyfry — to daty zbudowania domów — 1380, 1397. Wszystkie kamieniczki są gotyckie, renesansowe — weśole, kolorowe.

Wreszcie — tłumna, rozgadana, rozśpiewana Getreidegasse. Najpiękniejsza, najbogatsza ulica Salzburga. Domy tu średniowieczne, mieszczą się w nich pracownie malarzy, kawiarnie, sklepiki z upominkami. Tu, w zalezieniolich i ukwieconych starych podwórzach czas przemawia do człowieka.

Koło jednego z domów, nr 9, jest szczególnie tłumno, a wielka zwisająca z dachu chorągiew mówi, że to niezwykły budynek. W tym domu 27 stycznia 1756 r. urodził się genialny Wolfgang Theophilus (Amadeus) Christyosom Johannes Mozart, ostatni z siedmiorga rodzeństwa. Nie uczęszczał do szkół, a rozlał w swe miasto szeroko po świecie. Pierwsze koncerty dał w wieku 5 lat. Zyt 35 lat, 10 miesięcy i 9 dni. Z tego 10 lat i 2 miesiące i 8 dni znalazł mu podróże koncertowe: Paryż, Londyn, Rzym, Berlin, Monachium, Zurich, Wiedeń, Praga. Od 1781 r. do samej śmierci w 1791 r. mieszkał w Wiedniu, gdzie ukochał, bo było wesołe, ożywione, pełne muzyki i śpiewu. Mieszkał w pobliżu Katedry św. Stefana, tu brał ślub z Konstancją Weber, która urodziła mu 7 dzieci. Umarł w nędzy, chociaż napisał 626 genialnych utworów muzycznych. Pochowano go w jego wspólnej mogile biedaków, Konstancja, która chorowała, gdy mąż zmarł, próżno szukała po chorobie miejsca jego pogrzebania.

Utworów Mozarta nigdy nie redagowano, nie poprawiano. Pisał od razu poprawnie, bez błędów. Oczywiście tak znakomity mieszkaniec Salzburga nie mógł obejść się bez placu jego imienia. Jest więc Mozartplatz z pomnikiem kompozytora w centrum. Przy jego odsłonięciu obecna była żona Konstancja, która tuż obok, pod nr 8 miała mieszkanie.

Niedaleko placu Mozarta jest inny — Waagplatz. Tu stoi dom innej znakomitej — poety Georga Trakla. Urodzony w Salzburgu zmarł w Krakowie popełniając samobójstwo przerażony okropnościami II wojny światowej. Pięć śmierci i przemiania uważany jest za pierwszego ekspresjonistę w poezji.

Po zakończeniu oficjalnej wyieczki z Nina Nikolaiewną wdrapaliśmy się sami pieszo na Hohensalzburg. Pieszko, bo bilet na kolejkę linową i za wstęp na teren fortecy kosztuje 65 sztylingów. Wstęp dla pieszych kosztuje 35 sztylingów. Obejrzelismy baśniową, średniowieczną twierdzę z jej olbrzymimi podwórzami, studnią, prochownią, kuźnią, komnatami tortur, przejęć, kościołem św. Jerzego. Znajduje się tu również wspaniałe muzeum średniowiecza, do którego jednak nie dotarliśmy, gdyż byłby otwarte w połowie (z powodu remontu), a poza tym zabrakło już nam sztylingów.

(Cdn.)

Barbara ZNAJDZŁOWSKA

NA ZDJĘCIACH: Salzburg — widok na twierdzę Hohensalzburg i katedrę; dawny szpital miejski; zamek Anif.

Repr. M. Paluszkiewicz

Galopem przez Europę Alpejska Wenecja

ropie na 120 głosów i 10000 piszczałek.

Ale najcenniejszym zabytkiem katedry jest niewątpliwie baptysterium i chrzcielnica, nad którą był chrzczony już następnego dnia po urodzeniu Mozart (z powodu słabego zdrowia obawiano się, że długo nie pozay). Stało się to 28 stycznia 1756 r. Potem genialny kompozytor był w tym kościele kapelmistrzem, wiele jego utworów wykonano tu po raz pierwszy. Chrzcielnica ma 675 lat. Wspaniała jest kopuła kościoła. Od wewnątrz przypomina Bazylikę św. Piotra w Rzymie.

Na Placu Rezydencji znajduje się fontanna — jedna z najpiękniejszych po tej stronie Alp. Przypomina rzymską Fontannę z Trytonem Berniniego. Plac Rezydencji jest największy w Salzburgu. Tu mieściła się rezydencja książąt salzburskich. W pięknym pałacu jest sala koncertowa, przejęć, galeria sztuki z dziełami Rembrandta, Vermeera, Rubensa i in. malarzy światowej sławy.

W sali przejęć podejmowano królowę angielską Elżbietę II, b. prezydenta USA Nixona, Chruszczowa. Fontanna przed rezydencją jest zakrywana deskami na zimę, aby nie zamarza. Gdy do Salzburga przybył Podgorny, fontannę odsonioto i zamarza. Wyglądało to przedziwnie. Obok rezydencji jest dzwonnica, na której zainstalowane są dzwony o dziwnym brzmieniu, którym odpowiada perliste echo małych dzwonek.

Na Domplatz odbywają się co roku festiwale teatralne nie mniej słynne niż Festspiel — "Jedermann". Wystawia się stale jedną sztukę "Dla każdego" odnowiciele tragedii klasycznej H. Hofmannsthal. Grają w niej coraz to inni światowej sławy aktorzy, mówiący po niemiecku.

Zasliśmy do ciekawego kościoła Franciszkanów — Franziskaner Kirche. Reprezentuje try styl architektoniczne: romański, gotycki i barokowy. Pięknie harmonizują ze sobą, chociaż daje to czasem nieoczekiwane efekty. Np. w barokowy oltarz wdzienicze wpisała się prześliznca gotycka Madonna z Dzieciątkiem; lewa strona nawy oltarza przedstawia wręcz murowany w gotycką ścianę portal renesansowego kilkupiętrowego budynku... Szczególne znaki czasu...

Na drzwiach niektórych kościołów widnieje otwarta jak do przysięgi dłoń. Oznacza to, że w kościele tym mogli się schronić ludzie prześladowani (słusznie lub nie) przez prawo. Byli tu bezpieczni.

Kościół św. Piotra z klasztorem — to najstarsza chrześcijańska świątynia Salzburga. Ufundowana została w 696 r. przed benedyktynów. Kościół jest barokowy, a więc z pewnością pamięta Mozarta. Dekoracje — wstępu rokoło. Przy klasztorze na cmentarzyku pod arkadami pochowany jest właściciel domu, w którym urodził się Mozart — Hagenaue, architekt Santino Solari — budowniczy katedry.

W klasztorze benedyktynów jest olbrzymia biblioteka zawierająca rękopisy związane z odkrywciami Giordana Bruna, Kopernika, dokumenty uznające naukę wielkich astronomów wydane przez Kościół, niestety dopiero w 1822 r.

Benedyktyni wznawali hasło "Ora et labora" — módl się i pracuj. Zawsze więc byli pracowici: prowadzili zajazdy, hodowali trzodę, robzili ogrody, wymyślili różne dania, napoje. To oni opracowali przepis "Russkiego kruszona", który jest ni mniej ni więcej tylko mocną herbatą i słodkim szpanpanem. W piwnicach klasztornych hodowano ryby.

Zostali tu z nami na dobre i złe — rodowody polskiej inteligencji Wilna i Wileńszczyzny

Z małżeństwa Jadwigi (z d. Nowosielska) i Aleksandra Janczukowiczów przybyło na świat dwoje dzieci: Teresa i Ryszard. Tragiczny wrzesień 1939 r. skazał całą czwórkę, podobnie jak i wiele innych polskich rodzin, na wiele prób życiowych.

Po wkroczeniu bolszewików do Wilna, Aleksander Janczukowicz po zwolnieniu przez nowe władze z pracy nauczycielskiej w szkole im. Józefa Piłsudskiego na Lipówce, uchodząc przed aresztowaniem ukrył się z rodziną w zaścianku Soły (Solki), który należał do majątku Sylwestrowo koło Oszmiany — własności jego teścia Witolda Nowosielskiego. Tutaj przemieszkał wiele lat. Stąd Teresa Janczukowiczówna wyruszyła na lekcje do szkoły w Murowanej Oszmianie, miejscowości, która zwycięskimi kartami zapisała się w dziejach walk Armii Krajowej na Wileńszczyźnie. W Solach i Murowanej Oszmianie poknęła bakcyła historii, nie tej dawnej, ale najświeższej, najkrwawszej. Doylechczas, nie daje jej spokoju tragiczny los nieznanego żołnierza AK (jakoby pochodził z Polski centralnej) o pseudonimie "Burza", który w 1944 r. ranny w walce z sowietami w Solach i wzięty do niewoli został zamordowany przez NKWD w Oszmianie.

W szkole w Murowanej Oszmianie Teresa poznała uczącego się razem z nią Jeremiasza Myszkę, swego przyszłego męża. Pochodził również z polskiej rodziny patriotycznej, w której dzieci "ku pokrzepieniu serc" wychowywano na książkach

Henryka Sienkiewicza. Ojciec Jeremiasza (imię przypominające jednego z Sienkiewiczowskich bohaterów z "Ogniem i mieczem"), Piotr Myszko był ochotnikiem Legionów, miał folwark koło Murowanej Oszmianki. W 1944 r. został zastrzelony przez bolszewików na progu swego domu. Nie była to jedyna danina krwi złożona na ołtarzu Ojczyzny przez rodzinę Myszków. Brat Jeremiasza, Kazimierz, jako żołnierz WP zginął podczas wyzwania Warszawy na Placu Św. Magdaleny, pochowany na

mury uczelni opuścił z dyplomami w 1957 r. i rozpoczęli kontynuację tradycyjnego rodzinnego zawodu nauczycielskiego. Co prawda, Ryszard Janczukowicz wyjechał do Polski i dopiero po ukończeniu Politechniki Warszawskiej podjął pracę wykładowcy w Wyższej Szkole Morskiej w Gdyni.

Teresa jako nauczycielka historii została skierowana do pracy w szkole średniej nr 1 w Podbrodziu. W 1957 r. wyszła za mąż za Jeremiasza Myszkę (zginął tragicznie w 1979 r.). Urodzili się im bliźnięta — Nelli

Rozwieszcyony Safonow (potem wyjechał do Rosji i tam zmarł) nazwał p. Teresę — "kutackaja docz" (na szczęście nic nie wiedział o jej pochodzeniu) i na wszelkie sposoby starał się udowodnić, że nie może ona nauczać historii. Na jej lekcje specjalnie sprowadził nawet komisję z Akademii Nauk Litwy, ale nie nie wskórał. Kwalifikacje zawodowe Teresy Myszko były nie do podważenia (w międzyczasie zaliczyła studia zaoczne w Instytucie Pedagogicznym im. Gorkiego w Mińsku).

ficznego Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich" (Warszawa 1887 r.), wydanej pod redakcją Bronisława Chlebowskiego, Władysława Walewskiego i Filipa Sulimiewskiego i wzbogaciła o nowe fakty prowadzoną od lat kronikę o dawnych rodzinnych posiadłościach. Ponieważ dotyczy poprzednich odcinków tej publikacji i ziem kresowych oraz mają znaczenie poznawcze, przyczącam je na podstawie notatek Teresy Myszko:

"Szo fol, wieś i dobra pow. Dziśnieński, w 4 okr. pol., gm. i okr. wiejski Prozoroki (o 12 w.); w 1865 r. części należącej do dóbr Prozoroki, hr. Chrapowickich 12, w części hr. Zabów 20 dusz rewiz. Dość znaczna biblioteka i zbiory historyczne. Na obszarze dóbr jeziora; jezioro Szo, Iwisa, Kruhie i Kulkowo". Należy dodać, że Żabowie, podobnie jak i Piłsudscy, używali herbu Kościec.

"Sylwestrowo, fol. nad rz. Ozmianką, pow. Osmiański, w 1 okr. pol. gmina Polany, okr. wiejski Sylwestrowo, o 4 w. od Osmiany, 1 dm. 10 mk. katolic; w 1865 r. własność Nowosielskich. W skład okręgu wiejskiego wchodził wieś: Bupie, Czarna Aleksandrówka, Chorążyski 1 i 2, Daukszycki, Katopisówka, Nowa Stoboda, Toimolino i Zagórnicki, oraz zaścianki Miadzinny i Soły, w ogóle 188 dusz rewiz. włościan uwłaszczonej, 58 włościan skarbowych i 13 osadników w ross."

Obeenie z majątku Szo została tylko podmurówka, znikły z powierzchni ziemi również budowle w Sylwestrowie, odeszli w zaświaty ich właściciele, ale nie pamięci nie urywa się. Po zwycięzce w redakcji Teresa Myszko udała się na Rosję, gdzie spoczywają jej babcia i dziadek Nowosielscy. I tu niespodziewanie spotkała swego brata Ryszarda z Gdańska. Przybył do Wilna i na Rosję razem z pielgrzymką z Suwałk. Nie żądane są koleje opatrności...

Jerzy SURWIŁO

NA ZDJĘCIACH: Teresa i Jeremiasz Myszkowie; Aleksander Janczukowicz z wnukami-bliźniakami: Ludwikiem i Nelli (lata 70); Ryszard Janczukowicz, brat Teresy Myszko z Gdańska, jak wielu innych wliniuków w Polsce czynny uczestnik "Solidarności"; Pierwsza Komunia Moniki Myszkówny (stoi pośrodku między siostrzyczkami-bliźniakami Kamilą i Akwilią), od lewej stoją: Ludwik Myszko z żoną Ireną, Teresa Myszko z córką Nellią, dalej rodzina synowej.

Fot. z albumu rodzinnego Teresy Myszko.

4. Dynastia Myszków

Powązkach. Sam Jeremiasz w czasie wojny był w konspiracji AK.

W 1955 r. Teresa skończyła szkołę w Murowanej Oszmianie, w której także się uczył jej brat Ryszard, i razem z nim z rodzinnych Sol przybyła do Nowej Wilejki (wówczas było to miasteczko położone pod Wilnem). Tutaj po pomyślnym złozeniu egzaminów Teresa i Ryszard Janczukowiczowie zostali studentami Instytutu Nauczycielskiego (z polskim językiem wykładowym), ówczesnej kuzni kadry pedagogicznej dla szkół Wilna i Wileńszczyzny. Ryszard studiował matematykę, a Teresa — historię. Dobrze pamięta takich swoich profesorów, jak: Margolis, Kaupuz, Kurylenko, Rakitskięgo, Piotrowicza i in. Ryszard i Teresa

(znowu nawiązanie do Sienkiewicza, tym razem na życzenie męża do "W pustyni i w puszczy") i Ludwik.

Podczas pracy w szkole Teresa Myszko omal nie padła ofiarą prześladowań jednego z nauczycieli, zagorzałego zwolennika działań NKWD Aleksieja Filipowicza Safonowa. Podczas dyskusji na temat Katyńa otwarcie oświadczyła mu, że jest to zbrodnia NKWD. Dobrze o tym wiedziała, ponieważ w Katyńiu został zamordowany cioteczny brat jej ojca Aleksandra Janczukowicza, Władysław Chocimowski, oficer rezerwy. Znalazłem to nazwisko na liście ofiar Katyńa, przy nim tylko króciutką wzmiankę: "oficer, leg. ofc. rez. (AM 2975)". Teraz wiadomo, że pochodził z Kresów.

26 lat wykładała historię w szkole średniej nr 1. Teraz pracuje jako wychowawca w szkole-internacie.

W następnym roku będzie obchodziła 40-lecie swojej pracy pedagogicznej. Cały czas jest związana z Podbrodziem, w wychowaniu dzieci. Sąd wyruszyły w drogę życiową jej własne. Dumna jest z tego, że jej córka Nelli i syn Ludwik kontynuują tradycje Żabów, Nowosielskich, Janczukowiczów i Myszków — przedstawicieli polskiej inteligencji kresowej. Jej kochane bliźnięta ukończyły jeden i ten sam wydział prawa na Uniwersytecie Wileńskim.

Nelli Myszko jest śledczym w Święcianach, a Ludwik Myszko — prokuratorem w Małatach.

Ma ród Myszków szczęście do bliźniaków. Ryszard Myszko mieszkający w Gdańsku, również wyhodował dwojaczków — Annę i Andrzeja. Żona syna p. Teresy, Irena (lekarz, skończyła medycynę na UW) po przyjeździe na świat pierwszej córki Moniki, za przykładem teściowej także urodziła bliźnięta — dwie córki Akwili i Kamilę Myszkówny. A więc trzy wnuczki są "oczkiem w głowie" babi, która nadal jest czynna zawodowo i społecznie.

Obok pracy w charakterze wychowawcy szkoły-internatu Teresa Myszko oprowadza śladami Piłsudskiego (Zutów, Powiewiórka) i po Wilnie wycieczki przyjeżdżające do Podbrodzia z Polski, towarzyszy grupom dzieci z internatu udającym się na wakacje do Maclerzy, i nie traci kontaktu z historią. Nadal bada dzieje Podbrodzia (o tym w następnych publikacjach) i swoich przodków. Te same zainteresowania odziedziczył również syn Ludwik. Podczas ostatniej wybitności w Gdańsku p. Teresa dotarła do tomu 8 "Słownika geogra-

W półfinale Litwa — Jugosławia

Wczoraj o medale walczyli litewscy kolarze i dyskobole

Atlanta 1996

Koszykówka

Jak już informowaliśmy, w spotkaniu ćwierćfinałowym reprezentacja Litwy rozgromiła zespół Grecji 99:66 (45:19). W spotkaniu tym od samego początku koszykarze litewscy dzięki dobrej obronie uzyskali dru-

goczą przewagę. W drugiej połowie gry na boisku widzieliśmy młodych koszykarzy, a na ławce rezerwowych byli Sabonis, Marčiulionis, Kurtinaitis i Kamišovas.

Łupem punktowym u zwycięzców podzielili się Marčiulionis (16 pkt), Kamišovas i Kurtinaitis (po 15), Einikis (12), Sabonis (10), Štombergas (9), Lukminas i M. Žukauskas (po 8), Pačėsas (4), E. Žukauskas (2). U Greków najwięcej strzelił G. Sigalas (18).

Przeciwnikiem zespołu Litwy w dziesiątym półfinale będzie reprezentacja Jugosławii, która z podwójną przewagą wygrała z Chinami 128:61 (63:29). Drużynie litewskiej będzie to rewanz za porażkę w mistrzostwach Europy w roku ubiegłym.

Zgodnie z oczekiwaniami reprezentacja USA wygrała z Brazylia 98:75 (52:36). W drużynie Ameryki punkty zdobywali 11 koszykarzy, a u pokonanych najwięcej koszy zdobył O. Schmidt (26). Dla Brazylizjczyka jest to piąta i jak zapowiedział — ostatnia olimpiada. Schmidt jest jedynym koszykarzem w historii igrzysk, który zdobył ponad tysiąc punktów (1040).

Wielką niespodzianką sprawiła drużyna Australii, która po raz pierwszy będzie miała okazję o medale w tej dyscyplinie. Koszykarze z Antypodów pokonali faworyzowaną Chorwację 73:71 (41:33). O ich zwycięstwie zadecydował rzut za trzy punkty Tony Ronaldsona, wykonany na 34 sek. przed zakończeniem meczu.

Tak więc w drugim półfinale będą grały zespoły USA i Australii.

W meczach o 9-12 miejsca Argentyna wygrała z Koreą Płd. 97:79 (44:41), a Portoryko z Angolą 76:67 (38:36).

Pięciobój nowoczesny

Sensacyjnie zakończyły się zmagania pięcioboistów — złoty medal zdobył mało znany zawodnik Kazachstanu 23-letni A. Paramygin, który w sumie nabrał 5,551 pkt. Medal srebrny przypadł Rosjaninowi E. Zenowka (5,530), a brązowy Węgrowi J. Martinekowi (5,501). Doskonale piąte miejsce zdobył Polak Igor Warabida (5,452). Mistrz olimpijski z Barcelony (w drużynie) Młeki Czyżowski uplasował się dopiero na 27 pozycji (5,071).

My na Litwie liczyliśmy na medal zawodnika litewskiego A. Zadniepro-

skisa. Jednakże po dwóch konkurencjach (strzelanie — 892 pkt, 32 miejsce, szermierka — 840 pkt, 13 miejsce) on dużo stracił i był tylko na 27 miejscu. W następnych konkurencjach Zadnieproviski zaprezentował się lepiej. W pływaniu uzyskał 1276 pkt (12 miejsce), w parcourse zdobył 1070 pkt (4 miejsce), na takim miejscu ukończył również bieg przelajowy (1285 pkt). Ostatecznie zawodnik litewski uplasował się na 13 miejscu — 5,363 pkt.

Kajakarstwo

Ze zmiennymi szczęściami startowali Polacy. Bezpłodnie do finału olimpijskiego awansowała osada kajakarszczyńki na dystansie 1000 m. Kanadyjka-dwójka dzisiaj weźmie udział w półfinale. W pozostałych konkurencjach — wysiadcach jedynek i dwójek kajakowych na tym dystansie stawką był awans do półfinałów. W eliminacjach bez trudu osiągnęli ten cel kajakarz A. Gajewski oraz dwójka G. Kotowicz-D. Białkowski, którzy zaprezentowali wyśoką formę.

W półfinale wystąpi również litewska dwójka kajakowa V. Kupčinskas-V. Mizeras. W repesazu, z którego do półfinałów zakwalifikowały się pierwsze cztery osady oraz piąta z najlepszym czasem, Litwini osiągnęli czwarty czas — 3:38,42. Wyprzedzi ich osada Argentyny (3,34,24), Szwecji (3,34,48) oraz Czech (3,35,21). Wśród pokonanych były osady Kazachstanu, Irlandii, Chin i Uzbekistanu. Drugi wyciąg repesazowy wygrał Amerykanin (3,34,42) przed Słowacją, Rosją, Hiszpanią oraz Portugalą.

W śróde odbyły się eliminacje kajakarzy i kanadyjkarzy na dystansie 500 m.

Podnoszenie ciężarów

Reprezentant Rosji 24-letni aktualny mistrz świata A. Czermierkin zwyciężył w wadze ponad 108 kg, zdobywając ostatni w tych igrzyskach złoty medal. Czermierkin uzyskał w dwuboju 457,5 kg (197,5+260). Wyrównał on wasny rekord świata, a w podwójnym wyniku 260 kg poprawił aż o 6,5 kg również własny rekord świata. Medal srebrny zdobył R. Weller (Niemcy) — 455 kg (200+255). On również poprawił rekord świata w podwójnym, osiągając 255 kg. Brązowym medalistą został Bulgar, startujący w barwach Australii S. Botev — 450 kg (200+250).

Rywalizacja zawodników wagi superciężkiej zakończyła turniej ciężarowy. W klasyfikacji medalowej przelicył on zwycięstwo reprezentacji Grecji, która zdobyła dwa złote i trzy srebrne medale. Po dwa złote wywalczyły jeszcze Chiny, Rosja i Turcja, a po jednym Kuba i Ukraina. W sumie zawodnicy 14 państw zdobywali medale, wśród nich reprezentant Polski A. Cofalicki zdobył medal brązowy.

Zęglarstwo

Łupem medalowym w klasie Tor-

NA ZDJĘCIU: medalistów w pięcioboju nowoczesnym E. Zenowka (Rosja), A. Paramygin (Kazachstan) i J. Martinek (Węgry).

nado podzieliły się załogi Hiszpanii (złoty medal), Australii (srebrny) i Brazylizjczyli (brązowy).

Boks

We wtorkowych ćwierćfinałach wystąpił jedyny polski pięściarz, wicemistrz świata Tomasz Borsowski (waga średnia — 75 kg). Niezastępenie przegrał on z Turkiem M. Beylerowem 12:16. W ten sposób po raz pierwszy od turnieju olimpijskiego w Berlinie 1936 r. Polacy na olimpiadzie nie zdobyli medalu.

Zapasy

W turnieju zapasniczym w stylu wolnym wystąpił mistrz Europy Marek Garmulewicz (waga 100 kg). Polak wygrał dwie walki, a kolejnym rywalem był wczoraj Irańczyk A. Jadidi. W wypadku wygranej Polak trafił do finału. Przy porażce walczyłby on o medal brązowy.

Kolarstwo górskie

Pierwsze w historii olimpiad medale wywalczone kolarzom górskim. Złoty medal w crossie zdobył Holender B.J. Brentjens. Drugi był T. Frischknecht (Szwajcaria), a trzeci M. Martinez (Francja). Polak M. Galiński zajął 29, a S. Barul 36 miejsce.

Wśród kobiet zwyciężyła Włoszka P. Pezzo. Srebrny medal wywalczyła Kanadyjka A. Sydor, a brązowy — Amerykanka S. De Mattei.

Tenis stołowy

Złoty medal w grze podwójnej mężczyźni zdobyli Chińczycy Liu Guoling i Kong Linghui, którzy pokonali w finale swych rodaków Wang Tao i Lu Lin. Medal brązowy zdobyła para z Korei Płd.

Tenis

W półfinale turnieju wśród mężczyźni zmierzają A. Agassi (USA) — L. Paes (Indie) oraz S. Bruguera (Hiszpania) — F. Meligeni (Szwajcaria).

Piłkarstwo kobiet

Zakończyły eliminacje handbolistki. W grupie A Dania wygrała z

Węgrami 27:22, a Chiny z USA 31:21. Dunki zgromadziły 6 pkt, Węgry — 4, Chiny — 2, USA — 0.

W grupie B Niemcy pokonały Angolę 27:12, Korea Płd. — Norwegię 25:21. Koreanki zdobyły 6 pkt, Norweżki — 4, Niemki — 2, Angolanki — 0.

W czwartek w półfinale Korea Płd. zagra z Węgrami oraz Dania z Norwegią.

Piłkarstwo mężczyzn

Do finału piłkarskiego turnieju zakwalifikowali się piłkarze Argentyny. W spotkaniu półfinałowym pokonali oni Portugalię 2:0 (0:0). Obie bramki zdobył H. Crespo. Argentyna zmierzy się w finale z zwyciężcą drugiego meczu Brazylia — Nigeria, który odbył się wczoraj.

Siatkówka kobiet

W spotkaniach ćwierćfinałowych zanotowano takie wyniki: Kuba — USA 3:0, Chiny — Niemcy 3:0, Rosja — Holandia 3:1, Brazylia — Korea Płd. 3:0.

Dziś w półfinałach grają Chiny — Rosja, Kuba — Brazylia.

Hokej na trawie

Zakończyły rozgrywki eliminacyjnych kobiet. W ostatnim dniu Argentyna pokonała W. Brytanię 5:0, Korea Płd. — Niemcy 1:0, USA — Hiszpanię 2:0, Australia — Holandię 4:0, Australia zdobyła 13 pkt, Korea Płd. — 10, W. Brytania i Holandia (po 8), USA, Niemcy i Argentyna (po 5), Hiszpania (1).

Dziś w finale zmierzają Australia z Koreą Płd., a w meczu o medal brązowy zagrają W. Brytania i Holandia.

Baseball

Po rozgrywkach eliminacyjnych w półfinale zagrają Kuba z Nikaraguą, a baseballistki USA z Japonią.

Softball

Złoty medal zdobyły softballistki USA, srebrny medal przypadł Chinom, a brązowy — Australijkom.

Tabela medalowa Igrzysk po 11 dniach i 170 finałach (złote, srebrne, brązowe, razem):

USA	25	28	13	66
Rosja	19	14	8	41
Francja	13	6	13	32
ChRL	12	15	8	35
Włochy	11	6	9	26
Niemcy	10	12	19	41
Australia	7	9	18	34
Polska	6	5	3	14
Ukraina	5	2	5	12
Rumunia	4	5	6	15
Węgry	4	3	6	13
Grecja	4	3	0	7
Kuba	3	5	7	15
Korea Płd.	3	5	4	12
Japonia	3	4	3	10
Nowa Zelandia	3	2	1	6
Szwajcaria	3	1	0	4
Irlandia	3	0	1	4
Turcja	3	0	1	4
Kanada	2	7	6	15
Holandia	2	3	13	18
Kazachstan	2	3	1	6
Brazylia	2	2	5	9
Belgia	2	2	2	6
Hiszpania	2	1	2	5
RPA	2	0	1	3
Etiopia	2	0	0	2
Białoruś	1	4	7	12
W. Brytania	1	3	5	9
Czechy	1	2	1	4
Finlandia	1	2	0	3
KRL-D	1	1	1	3
Dania	1	1	1	3
Słowacja	1	0	1	2
Jugosławia	1	0	1	2
Armenia	1	0	0	1
Kostaryka	1	0	0	1
Ekwador	1	0	0	1
Hongkong	1	0	0	1
Syria	1	0	0	1
Bulgaria	0	4	4	8
Szwecja	0	2	1	3
Jamajka	0	2	0	2
Kenia	0	2	0	2
Austria	0	1	1	2
Norwegia	0	1	1	2
Argentyna	0	1	0	1
Chorwacja	0	1	0	1
Namibia	0	1	0	1
Słowenia	0	1	0	1
Uzbekistan	0	1	0	1
Gruzja	0	0	1	1
Izrael	0	0	1	1
Meksyk	0	0	1	1
Moldawia	0	0	1	1
Mongolia	0	0	1	1
Maroko	0	0	1	1
Mozambik	0	0	1	1
Nigeria	0	0	1	1
Trynidad-Tobago	0	0	1	1
Uganda	0	0	1	1

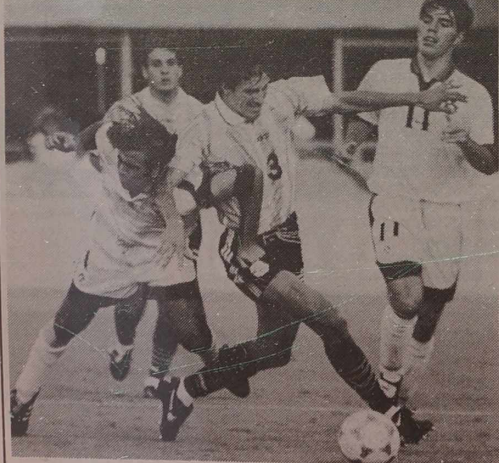
Czy Rosjanie zachowają medale?

Rosyjska pływaczka N. Ziwaniewska, która zajęła 8 miejsce w olimpijskim finale na 200 m stylem grzbietowym, została zdyskwalifikowana za stosowanie niedozwolonych środków wspomagających.

Według przedstawiciela MKOI w organizmie Ziwaniewskiej wykryto stymulant bromantan. Jest to już czwarty przypadek wykrycia tego środka podczas igrzysk w Atlancie, a trzeci w ekipie rosyjskiej.

Dwaj sportowcy rosyjscy — pływak A. Korniejew i zapasnik w stylu klasycznym Z. Gullijew, którzy stosowali środek wspomagający o nazwie bromantan, wrócił już do kraju z brązowymi medalami olimpijskimi. W niedzielę MKOI zdyskwalifikował ich, ale działacze rosyjscy skierowali sprawę do Trybunału Arbitrażowego Sportu (TAS).

Od wyniku ekspertyzy TAS zależy, czy Korniejew i Gullijew zachowają brązowe medale. Przedstawiciele sekcji olimpijskiej TAS, którzy zebrali się po raz pierwszy podczas igrzysk, są zdania, że sprawa ma bardziej charakter naukowy niż prawny. Bromantan, produkowany wyłącznie w Rosji, nie znajduje się na liście dopingowej Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, ale jednak wymienia się go wśród zabronionych środków.

NA ZDJĘCIU: fragment meczu półfinałowego Argentyna — Portugalia.

Zamach

Agent ochrony głównym podejrzanym

Dziennik "Atlanta Journal" podał we wtorek, że głównym podejrzanym w śledztwie w sprawie bomby, która eksplodowała w Parku Olimpijskim, powodując dwie ofiary śmiertelne i 112 rannych, jest strażnik, który poinformował o podejrzanym

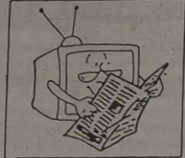
ładunku. Ta sama wiadomość, podana przez CNN, została potwierdzona przez FBI.

Strażnik — 33-letni Richard Jewell — jest byłym policjantem, który w maju podał się do dymisji — twierdzi "Atlanta Journal".

Dziś na olimpiadzie

Zostanie rozegranych 14 kompletów nagród — jeździectwo — 1, badminton — 3, zęglarstwo — 2, łucznicstwo — 1 (konkurs ind. mężczyźni), tenis stołowy — 1 (gra pojedyncza mężczyźni), piłka nożna kobiet — 1, hokej na trawie kobiet — 1, lekkoatletyka — 4 (400 m ppi mężczyźni, 200 m kobiet, 200 m mężczyźni, dziesięciobój).

Ze sportowców litewskich wystąpią: zapasnik w stylu wolnym R. Paulionis, N. Žilinskienė w skoku wzwyż, kajakarze V. Kupčinskas i V. Mizeras, K. Kliukėvičiūtė w gimnastyce artystycznej. Odbędzie się mecz półfinałowy w koszykówce Litwa — Jugosławia (o godz. 3.00 czasu litewskiego).

CZWARTEK, 1 SIERPNIA

LTV

6.55 — Przeglad XXVI Letnich Igrzysk Olimpijskich. 8.00 — Dzień dobry. 9.00 — Przeglad XXVI Letnich Igrzysk Olimpijskich. 10.55 — XXVI Letnie Igrzyska Olimpijskie. Lekkoatletyka. 17.30 — XXVI Letnie Igrzyska Olimpijskie. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — XXVI Letnie Igrzyska Olimpijskie. 18.45 — Wiadomości (ros.). 18.55 — Milioner. 19.15 — Audycja dla dzieci. 19.40 — Teleartel. 20.30 — Panorama. 21.05 — Spektakl TV "Zabić człowieka". 22.00 — Przeglad XXVI Letnich Igrzysk Olimpijskich. 23.10 — Wiadomości wieczorne. 23.25 — Europejskie show.

LNK

7.30 — Poranne koło. 9.00 — Teleshop. 9.05 — S. "Bez domu jest źle". 16.20 — S. "Tropikalny upał". 17.20 — Wiadomości z Hollywood. 17.50 — Wszystko! 18.10 — S. anim. 18.35 — S. "Bez domu jest źle". 19.25 — Teleshop. 19.30 — Inne zdanie. 20.00 — Wiadomości. 20.25 — Bulwarowe show. 21.00 — S. "Tropikalny upał". 22.00 — Jeszcze nie wieczór. 23.00 — Wiadomości. 23.15 — Show Benny Hilla. 23.45 — S. dok. 0.35 — S. dok.

PIĄTEK, 2 SIERPNIA

LTV

6.55 — Przeglad XXVI Letnich Igrzysk Olimpijskich. 8.00 — Dzień dobry. 9.00 — XXVI Letnie Igrzyska Olimpijskie. Lekka atletyka. 11.10 — XXVI Letnie Igrzyska Olimpijskie. Boks. Półfinal. 17.30 — XXVI Letnie Igrzyska Olimpijskie. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — XXVI Letnie Igrzyska Olimpijskie. 18.50 — Wiadomości. (ros.). 19.05 — Audycja dla dzieci. 19.30 — Program historyczny. 20.30 — Panorama. 21.05 — Hotel muz. 21.30 — Konkurs "Anne Burda". 22.00 — Przeglad XXVI Letnich Igrzysk Olimpijskich. 23.10 — Wiadomości wieczorne. 23.25 — Parada muz. 1.15 — Przeglad XXVI Letnich Igrzysk Olimpijskich.

LNK

7.30 — Poranne koło. 9.00 — Teleshop. 9.05 — S. "Bez domu jest źle". 16.20 — S. "Tropikalny upał". 17.20 — Kroniki radzieckie. 18.10 — S. anim. 18.35 — S. "Bez domu jest źle". 19.25 — Teleshop. 19.30 — Audycja o polowaniu. 20.00 — Wiadomości. 20.25 — Radiowe show. 21.00 — Tak. Nie. 21.55 — S. "Komisarz Pielicki". 22.50 — Wszystkie. 23.10 — Namietność. 23.35 — Koncert. 0.25 — S. "Srebrny". 1.15 — S. "Doktor tu, doktor tam".

BALTYCKA TV

8.30 — 18.25 — Program DW. 18.30 — S. "Tak świat się kręci". 19.30 — Sensacje sportowe. 20.00 — Za rogiem. 20.30 — S. "Manuela". 21.00 — S. "Tak świat się kręci". 21.55 — Wiadomości baltyckie. 22.00 — Film fab.

BALTYCKA TV

8.30 — 18.25 — Program DW. 18.30 — S. "Tak świat się kręci". 19.30 — Spożyczenie z bliska. 20.00 — Świat gwiazd. 20.30 — S. "Manuela". 21.00 — S. "Tak świat się kręci". 21.55 — Wiadomości baltyckie. 22.00 — Film fab. "Zły pewnego razu policjant". 23.35 — Erotyka. 0.10 — 8.30 — Program CNN.

TELE-3

17.00 — Wiadomości CNN. 17.30 — Z pierwszych rąk. 17.35 — S. "Santa Barbara". 18.20 — Okno na przód. 18.35 — Film anim. 19.05 — Z pierwszych rąk. 19.15 — Wiadomości. 19.30 — S. "Santa Barbara". 20.25 — Audycja medyczna. 20.55 — Wiadomości sportowe. 21.00 — S. telewizyjny. 21.50 — Wiadomości. 22.00 — Kino, kino, kino. 22.25 — Rynek. 23.00 — Z pierwszych rąk. 23.15 — Film fab. "Rycerze łask".

WILEŃSKA TV

7.40 — Wiadomości z Wilna. 7.50 — S. "Dyżurna apteka". 9.00 — Ranking restauracji. 9.15 — Muzyka. 9.50 — Patrol drogowy. 10.05 — S. "Dom psa". 11.00 — Kurs dolara. 11.15 — Nowy Jork. 11.45 — Apteka. 11.55 — 90x60x90. 12.10 — Film fab. 13.40 — Film anim. dla dzieci. 17.55 — S. "Dom psa". 18.50 — Wiadomości. 19.00 — Zrób krok. 19.55 — Sześć wiadomości. 20.05 — Film fab. "Pod maską orła". 21.45 — "Jutrzenka wileńska". 22.00 — Muzyka. 22.15 — Mister Bean. 22.50 — Wiadomości. 23.00 — Wiadomości NTV. 23.15 — Nowości muz. 23.35 — Film "Tretiak i Grecki".

KANAŁ 1

5.00 — Teleranek. 8.00 — Dziennik. 8.15 — S. "Nowa ofiara". 9.05 — Igrzyska Olimpijskie.

"Ukrzymając się mniósł". 23.30 — Erotyka. 24.00 — 8.30 — Program CNN.

TELE-3

17.00 — Wiadomości CNN. 17.30 — Z pierwszych rąk. 17.35 — S. "Santa Barbara". 18.20 — Cykl dok. 18.35 — Film anim. 19.05 — Z pierwszych rąk. 19.15 — Wiadomości. 19.30 — S. "Santa Barbara". 20.25 — Nauka i technologia. 20.55 — Wiadomości sportowe. 21.00 — S. "Ulise San Francisco". 21.50 — Wiadomości. 21.55 — S. "Polleja z Miami".

WILEŃSKA TV

7.45 — Wiadomości z Wilna. 7.55 — S. "Mściciele". 8.55 — Teoria spisku. 9.50 — Patrol drogowy. 10.05 — S. "Kelly". 11.00 — Kurs dolara. 11.15 — Film "Tretiak i Grecki". 11.40 — Apteka. 11.55 — 90x60x90. 12.10 — Film fab. "Zamiec". 13.30 — Film anim. dla dzieci. 17.55 — S. "Kelly". 18.50 — Wiadomości. 19.00 — Film fab. "Droga na Saturn". 20.40 — Jesteś świadkiem. 21.05 — Film fab. "Koniec Saturna". 22.50 — Wiadomości. 23.00 — Wiadomości NTV. 23.15 — Wiadomości muz. 23.35 — Kanał muz.

KANAŁ 1

5.00 — Teleranek. 8.00 — Dziennik. 8.15 — S. "Nowa ofiara". 9.10 — Wesole historie w programie "Moja rodzina". 9.45 — "Graj, harmonio!" 10.25 — Dopóki wszyscy w domu. 11.00 — Dziennik. 11.10 — "Mir". 11.55 — Igrzyska Olimpijskie. Lekkoatletyka. Final. Hokej na trawie. Kobiety. Final. Piłka nożna. Kobiety. Final. Sport hipiczny. 14.00 — Dziennik. 14.20 — S. anim. 14.40 — Maraton-15. 15.00 — Domisol. 15.20 — S.

pijskie. 9.50 — Klub podróżników. 10.35 — Smak. 11.60 — Dziennik. 11.10 — "Mir". 11.55 — Igrzyska Olimpijskie. Tenis stołowy. Final kobiet. Pięciastarstwo. Czwierć finału. 14.00 — Dziennik. 14.20 — S. anim. 14.40 — Tin tonik. 15.05 — Film anim. 15.20 — S. "Helene i chłopcy". 15.50 — Igrzyska Olimpijskie; wydanie dnia. 17.00 — Dziennik. 17.20 — S. "Nowa ofiara". 18.10 — Godzina szczytu. 18.35 — Loteria "Milion". 19.00 — Wesole historie w programie "Moja rodzina". 19.45 — Dobranoc, dzieci. 20.00 — Czas. 20.40 — R. Barton w filmie "Tysiąc dni królowej Anny". 23.15 — Dziennik. 23.25 — Igrzyska Olimpijskie. Badminton. Mężczyźni. Final. Lekkoatletyka.

ROSYJSKA TV

6.30 — Ekspres poranny. 7.00 — Wiadomości. 7.20 — S. "Cudowny autobus szkolny". 7.45 — Ludzie biznesu. 7.55 — Sam sobie reżyserem. 8.25 — S. "Santa Barbara". 9.20 — Olimpiada-96. 9.55 — Towar począł. 10.00 — Wiadomości. 10.20 — Autograf. 10.25 — Nowości. 10.30 — Olimpiada-96. 12.50 — Handel nieruchomości. 13.00 — Wiadomości. 13.20 — Rosyjski biznes. 13.45 — Festiwal folk. 14.00 — Iwanow, Pietrow, Sidorow i inni. 14.40 — Muzyka retro. 15.05 — Twarze. 15.20 — Nowości. 15.35 — Grupa przedłużonego dnia. 15.50 — Kalendarz. 16.00 — Wiadomości. 16.20 — Muzyka wszystkich pokoleń. 16.35 — S. "Chelenger". 17.05 — Wasz partner. 17.15 — Wyjątkowy kanał. 17.40 — Ciemne S. Kowalowowi. 17.55 — Nic, prócz... 18.10 — Olimpiada-96. 19.00 — Wiadomości. 19.35 — Kurier olimpijski. 20.05 — S. "Santa Barbara". 21.00 — Pogoda. 21.10 — "Mir". 11.55 — Igrzyska Olimpijskie. Wydarzenie dnia. 17.00 — Dziennik. 17.20 — S. "Nowa ofiara". 18.15 — Człowiek i prawo. 18.45 — Pole doboje. 19.45 — Dobranoc, dzieci. 20.00 — Czas. 20.40 — Film "W strefie szczególnej uwagi". 22.25 — Dziennik. 22.45 — Igrzyska Olimpijskie. Lekkoatletyka. Chód na 50 km. Gimnastyka artystyczna. Final.

ROSYJSKA TV

6.30 — Ekspres poranny. 7.00 — Wiadomości. 7.20 — S. "Cudowny autobus szkolny". 7.45 — Ludzie biznesu. 7.55 — Bardzo prosto. 8.25 — S. "Santa Barbara". 9.20 — Olimpiada-96. 9.55 — Towar począł. 10.00 — Wiadomości. 10.20 — Dom handlowy "Le Monti". 10.35 — Olimpiada-96. 12.40 — Autograf. 12.45 — Nowości. 12.50 — Handel nieruchomości. 13.00 — Wiadomości. 13.20 — Rosyjski biznes. 13.45 — Festiwal folk. 14.00 — Iwanow, Pietrow, Sidorow i inni. 14.40 — Muzyka retro. 15.05 — Twarze. 15.20 — Nowości. 15.30 — Złoty kluczyk. 15.45 — Reporter. 16.00 — Wiadomości. 16.20 — Muzyka wszystkich pokoleń. 16.30 — Zależy do ciebie. 16.30 — S. "Chelenger". 17.20 — "Moja kruszyzna i". 17.30 — Olimpiada-96. 18.30 — Pion. 19.00 — Wiadomości. 19.35 — Kurier olimpijski. 20.05 — S. "Santa Barbara". 21.00 — Pogoda. 21.05 — Film fab. "Sobota, niedziela, poniedziałek". 22.10 — Olimpiada-96. 0.35 — Wiadomości. 0.50 — Program "A".

TV POLONIA

8.00 — Panorama. 8.10 — Sport telegram. 8.15 — "Idole?" 8.30 — "Zaproszenie do

ta Barbara". 21.00 — Pogoda. 21.05 — Od forte do piano. 21.35 — Film fab. "Sobota, niedziela, poniedziałek". 22.40 — Olimpiada-96. 0.40 — Wiadomości.

POLONIA

8.00 — Panorama. 8.10 — Sport telegram. 8.15 — Film z Niepokalanowa. 8.40 — "Czas dla Ciebie". 9.00 — "Radio Romans" — serial prod. polskiej. 9.30 — Wiadomości. 9.40 — Program dnia. 9.45 — Skarbiec. 10.15 — "Wakacje na polską nutę". 10.45 — Studio sport. 11.15 — "Akwen Eldorado" — serial prod. polskiej. 12.05 — "Zofia Kucówna — 40 lat na scenie". 12.50 — "Co by tu jeszcze...". 12.55 — "Sztuka niesztuka". 13.15 — "W drugim planie" — reportaż. 13.30 — "Polacy z wyboru" — film dok. 14.00 — Wiadomości. 14.15 — "Kolega Pana Boga" — film prod. polskiej. 15.20 — "Dziennik TV". 15.30 — Przeglad Kronik Filmowych. 16.00 — Panorama. 16.20 — "Dwaj ludzie z filmem". 16.40 — Program na popołudnie i wieczór. 16.45 — "Idole?" 17.05 — "Zaproszenie do stołu". 17.15 — "Dziewczyna z powstania warszawskiego" — reportaż. 17.45 — Gość TV Polonia. 18.00 — Telexpress. 18.15 — "Szaleństwo Majki Skowron" — serial dla młodych widzów. 18.40 — "Gra". 19.15 — "Przybicie i kaptury" — polski serial historyczno-przygodowy. 20.10 — "Tablice pamięci". 20.20 — Dobranocna. 20.30 — Wiadomości. 21.05 — Studio Kontakt. 21.35 — "Przeźrzenie Krzesimira" — reportaż. 22.00 — Studio sport. 22.30 — "Kolombowie" — serial prod. polskiej. 23.25 — Program na piątek. 23.30 — "Jazz Top95". 0.20 — Studio sport.

0.50 — Uczmy się polskiego. 1.20 — Panorama.

TVP-1

7.00 — Kawa czy herbata? 9.00 — "Nie ma jak w domu" — serial prod. australijskiej. 9.30 — Wiadomości. 9.40 — Encyklopedia letnia dla dzieci. 9.50 — Lato z czarodziejem. 10.10 — "Różowa Pantera" — serial anim. prod. USA. 10.35 — Program dla dzieci. 11.00 — "Cagney i Lacey" — serial prod. USA. 11.50 — Miniatury. 12.00 — Studio Olimpijskie. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Agrobiznes. 13.15 — "Ziemia Oniasta". 14.00 — "Chłopcy" — film fab. prod. polskiej. 15.25 — "Wyprawa po wolność" — reportaż. 15.50 — Qui gong. 16.30 — "Inny świat" — serial prod. USA. 16.55 — Program dnia. 17.00 — Zwierzęta świata — film prod. kanadyjskiej. 17.25 — "Dla dzieci. 17.50 — Kartka z kalendarza. 18.00 — Telexpress. 18.20 — "Katie i Allie" — serial prod. USA. 19.00 — Wiadomości. 20.00 — Wieczoryna. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — "Viper" — serial prod. USA. 22.05 — Wiecezór publicystyczny. 22.45 — Diariusz. 23.00 — Studio Olimpijskie. ok. 24.00 — Wiadomości. 1.15 — "Za tydzień skończą 18 lat" — film fab. prod. włoskiej. 2.15 — Studio Olimpijskie.

POLSAT

8.00 — Dzień dobry z Polsatem. 8.55 — Poranne informacje. 9.00 — Polityczne grafiki. 9.15 — Klub Fitness Woman. 9.30 — "Czarodziejka z księżycą" — serial anim. 10.00 — "MacGyver" — serial sensacyjny USA. 11.00 — "Statek miłości" — serial obyczajowy USA. 12.00 — Jesteśmy. 12.30 — TV Market. 13.00 — "Szczytciarz Antoni" (Polska, 1961 r.). 14.30

— Magazyn. 15.00 — Motowiadomości. 15.30 — Link Journal — magazyn mody. 16.00 — Halo grafiki. 16.20 — Yet! Yet! Yet! — program muzyczny. 16.30 — "Jonny Quets" — serial anim. 17.00 — Informacje. 17.15 — Ona! On. 17.45 — "Gracie w opałach" — serial komediowy USA. 18.15 — Letnie Studio PolSatu. 19.15 — "Webster" — serial komediowy USA. 19.45 — "Drużyna A" — serial sensacyjny USA. 20.40 — Losowania LOTTO. 20.50 — Informacje. 21.05 — "Nieustraszy" — serial sensacyjny USA. 22.00 — "Capitol City" — brytyjski serial obyczajowy. 22.50 — Polityczne grafiki. 23.00 — Informacje i biznes informacja. 23.25 — "Adam 12" — serial sensacyjny USA. 23.50 — Sztuka informacji. 0.20 — Na każdy temat. 1.20 — Dżana Mysisz Hit. Goni. 1.50 — Letnie Studio PolSatu.

POLONIA-I

7.00 — "T and T" — serial USA. 7.50 — Disco polo. 8.45 — Teleshop. 9.10 — Filmy animowane. 10.30 — "Stellina" — włoski serial obyczajowy. 11.50 — "Zbuntowana" — argentyński serial obyczajowy. 12.40 — Astro show — horoskop. 12.45 — Wiecezór sentymentalny: "Grande Storia D' Amore" — film fab. 14.35 — Teleshop. 14.45 — Satellite — program muzyczny. 16.35 — Teleshop. 17.00 — Film anim. 18.45 — "Stellina" — włoski serial obyczajowy. 20.15 — "Zbuntowana" — argentyński serial obyczajowy. 21.00 — "Mary na zawsze" — dramat włoski. 22.50 — Escape — program komputerowy. 23.50 — "Simple' ds" — koncert. 0.50 — Muzyka. 1.00 — Satelite. 2.50 — Bliziej filmu — magazyn. 3.50 — W domu — magazyn.

— serial prod. australijskiej. 9.30 — Wiadomości. 9.40 — Misłowie rysownicy. 9.50 — Lato z czarodziejem. 10.10 — "Kuzynki Kevin" — serial prod. ang. 10.35 — Wkoło na turę — teleturynie. 11.00 — "Kroniki młodego Indjany Jonesa" — serial prod. USA. 11.50 — Miniatury. 12.00 — Studio Olimpijskie. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Agrobiznes. 13.15 — "Szaleństwo w medycynie". 13.45 — Europejskie ABC. 14.00 — "Dotyk anioła" — film fab. prod. USA. 15.30 — Kazachstan — reportaż. 15.50 — Stary człowiek — niepotrzebny — reportaż. 16.10 — Barka Noego. 16.30 — "Inny świat" — serial prod. USA. 17.00 — Bractwo przysięgi i zabawy. 17.25 — Dla dzieci. 17.50 — Kartka z kalendarza. 18.00 — Telexpress. 18.20 — "Tata, a Marcin powiedział...". 18.25 — Goniec. 19.00 — Studio Olimpijskie. 20.00 — Wieczoryna. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — "Zabójca miłości" — film fab. prod. USA. 22.40 — Film dnia. 23.00 — Studio Olimpijskie, w przerywie. 24.00 — Wiadomości. 0.10 — Studio Olimpijskie. 1.05 — "W imię sprawiedliwości" — film krym. prod. USA. 2.35 — Studio Olimpijskie.

POLSAT

8.00 — Dzień dobry z Polsatem. 8.55 — Poranne informacje. 9.00 — Polityczne grafiki. 9.15 — Klub Fitness Woman. 9.30 — "Jonny Quets" — serial anim. 10.00 — "Drużyna A" — serial sensacyjny USA. 11.00 — "Dallas" — serial obyczajowy USA. 12.00 — "Rekopis znaleziony w Saragocie" (Polska, 1965 r.). 15.00 — Sztuka informacji.

15.30 — Ona i On. 16.00 — Halo grafiki. 16.20 — Yet! Yet! Yet! — program muzyczny. 16.30 — "Czarodziejka z księżycą" — serial anim. 17.00 — Informacje. 17.15 — Nie tylko dla dam. 17.45 — "Gracie w opałach" — serial komediowy USA. 18.15 — Letnie Studio PolSatu. 19.15 — "Mamuski" — serial komediowy USA. 19.45 — "MacGyver" — serial sensacyjny USA. 20.40 — Losowania LOTTO. 20.50 — Informacje. 21.05 — "Straznik Teksasu" — serial sensacyjny USA. 22.00 — "Ulise San Francisco" — serial sensacyjny USA. 22.50 — Polityczne grafiki. 23.00 — Informacje. 23.15 — Biznes tygodnia. 23.30 — "Blob" (USA, 1988 r.). 1.10 — "Zycie jak sen" — serial USA. 1.40 — Playboy.

POLONIA-I

7.00 — "T and T" — serial USA. 7.50 — Power dance. 8.45 — Teleshop. 9.10 — Filmy anim. 10.30 — "Stellina" — włoski serial obyczajowy. 11.50 — "Zbuntowana" — serial. 12.40 — Astro show — horoskop. 12.45 — "Mary na zawsze" — dramat włoski. 14.35 — Teleshop. 14.45 — Satellite — program muzyczny. 16.35 — Teleshop. 17.00 — Filmy anim. 18.45 — "Stellina" — włoski serial obyczajowy. 20.15 — "Zbuntowana" — serial. 21.00 — "Alfredo, Alfredo" — komedia włoska. 22.50 — Bliziej filmu — magazynowy. 23.20 — "Valentina" — włoski serial erotyczny. 24.00 — Pokusy magazyn erotyczny. 1.00 — Satellite. 2.50 — "Valentina" — włoski serial erotyczny. 3.30 — Pokusy — magazyn erotyczny. 4.30 — Disco polo.

Lietuvos avialinijos

Lithuanian Airlines

tel: (370 2) 752585
fax: (370 2) 724852

Naprawiamy: lodówki (tel. 72-15-40, 72-15-46), pralki (tel. 72-88-03). Udzielamy gwarancji.
Ul. Žalgirio 108, od godz. 9 do 17.

(Zam. 738)

Po minimalnych cenach sprzedajemy cement, pergamin i rube-roid RKP-350 (RPP-300) RKK-400.

Vilnius, tel. 42-46-31.

(Zam. 947)

Turystyczna firma "Akrimas" zaprasza na autokarowe wycieczki: Kraków — Praga — 21, 27 sierpnia, Lipsk — 15 września, Monachium — 16, 23 września br. Vilnius, tel. 72-40-19.

(Zam. 939)

Centrum szkolenia kierowców A. Žukauska organizuje kursy kierowców kategorii A, B, C, D, E. Telefon: Nemenčinė — 57-63-48; Vilnius — 77-35-60 od godz. 15.

(Zam. 943)

Wykonuję pomniki, ogrodzenia, nagrobki z kamienia, marmuru i granitu. Wyjątkowa wyprzedaż. Vilnius, tel. 63-05-58, 63-99-65.

(Zam. 945)

Sprzedaję się 3-pokojowe mieszkanie w Pilaitė, jest telefon, 2 ciemne pokoje, 2 balkony. Tel. 61-52-29.

(Zam. 955)

EKRANY

SKALVIJA — I sala 1-4. VIII — "Kilka sekund" (W. Brytania) o 13.30, 16.50, 20. "Jango" (Włochy) o 11.45, 15.10, 18.30. II sala — "Lolek i Bolek na wakacjach" (anim. Polska) o 12, 15. "Człowiek z bronią" (USA) o 13.20, 16.20, 18.20.

LIETUVA — 1-4. VIII "Zanim spałaś" (USA) o 12, 14, 16, 18, 20.

VILNIUS — 2, 4. VIII — "Klub wiedzy" (USA) o 12.30, 14.10, 16.10, 18.10, 19.50. I. VIII o 12.30, 14.10, 16.10, 18.10, 19.50. I. VIII — "Amarcord" o 19.50.

HELIOS — I sala — "Wywiad" — 1-4. VIII o 11, 15.40, 20.10. "I statek

plynie" o 11, 15.25, 19.50. I-4. VIII — "8 i pół" o 13.10, 17.40. II sala — "Asy oceanu" (USA) o 11.10, 13, 14.50, 16.40, 18.30, 20.20.

PERGALĖ — 1-4. VIII — "Skok węża" (Kanada) o 13, 16.30, 20. "Stowarzyszenie złoćczyńców" (Francja) o 14.30, 18.

VIDEOSALON "OZO" — 1. VIII — "Niezakofczony utwór na pianino mechaniczne" o 17.30. 2. VIII — "Pięć wieczorów" o 17.30. 3. VIII — "Kilka dni z życia I. Obomowa" o 18. 1. VIII — "Czerwona pustynia" o 19.30. 2. VIII — "Zawód — reporter" o 19.30. 3. VIII — "Legenda o Narajamie" o 15.30. 4. VIII — "Imię róży" o 15.30. "Honor rodziny Pryciów" o 18.

TANIO SPRZEDAJEMY:
cement, ceramzyt, rube-roid, szkło, łupek, bitum, krede, blachę stalową walcowaną na zimno, osprzęt, kątowniki, inne materiały budowlane.
ZSA "Vilnėsta", Vilnius, tel. 26-29-30, 26-07-68, fax: 65-26-82.
(Zam. 640)

BIURO USŁUG
"INTERVERSAS"
DOKUMENTY
REGISTRACJI ZAKŁADÓW
J. Basanavičius 29a, Iip.
Witno; tel. 65 02 45

Doświadczona krawcowa poszukuje pracy chałupniczej (ma overlock).
Tel. 47-99-83.

(Zam. 577-D)

Sprzedam "Jawę 350" na chodzie (550).
Tel. 75-09-70.

(Zam. 578-D)

Tania fotografia weselna.
Tel. 26-42-14.

(Zam. 579-D)

Sprzedam zagrodę w gminie miednickiej.
Tel. 45-80-58.

(Zam. 580-D)

Sprzedam 2 łóżka.
Tel. 77-14-17.

(Zam. 581-D)

To miejsce
czeka
na Twoją
REKLAMĘ

KALENDARIUM
* Czwartek (1.VIII) jest 214 dniem 1996 r. Do końca roku pozostało 152 dni.
* Znak Zodiaku: Lew.
* Imieniny: Alfonsa, Justyny, Piotra.
* Wschód Słońca — 5.30, zachód — 21.20. Długość dnia 15 godz. 50 min.
* Księżyc: Pełnia od 30.VII.

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 1 sierpnia zachmurzenie zmienne, bez opadów. Wiatr z kierunków południowo-zachodnich, umiarkowany. Temperatura 22-24 stopnie.
2 sierpnia w dzień na zachodzie deszczowo, z burzami. Temperatura w nocy 8-13, w dzień 18-23 stopnie. 3 sierpnia — w większości rejonów deszcz, z możliwością wystąpienia burz. Temperatura w nocy 10-15, w dzień 17-22 stopnie.

Pogoda w sierpniu

Czas płynnie nieubieganie szybko. Oto już mamy ostatni miesiąc lata — sierpień. Tegoroczny lipiec nie był dla nas zbyt łaskawy, sprawiał mnóstwo trudności na sianołozach, ponieważ w ciągu pierwszych dwóch dekad skoszoną na siano trawę prawie codziennie zraszał deszcz, temperatura zaś również nie podnosiła się powyżej plus 20 stopni. Nicco przyjemniejszą pogodę mieliśmy w końcu lipca. Trochę mniej padało, wróciły cieplejsze dni, lecz warty, by rolnicy pomyśleli już o zbiorze plonów ziół, gdyż rozpoczyna się sierpień. W tym roku zboża dojrzejają nieco wolniej, jednak wkrótce można będzie już przystąpić do żniw.

Dni są już krótsze prawie o półtorej godziny, a pod koniec sierpnia jeszcze bardziej się skrócą i pogoda będzie chłodniejsza. Pierwsza dekada sierpnia była przeciętnie okresem najcieplejszym w roku, kiedy to średnia temperatura wynosi 17-18 stopni ciepła, ale w końcu sierpnia średnia temperatura jest już znacznie niższa, wynosi zaledwie 14,5-16 stopni ciepła, toteż średnia temperatura miesięczna jest niższa, chociaż niewiele (około 1 stopnia) od lipcowej i wynosi 15-17 stopni ciepła. Tegoroczny sierpień jednak może stać się ewentualnie najcieplejszym miesiącem roku, jako że lipiec był stosunkowo chłodny.

W latach ostatnio pogoda w sierp-

niu bardzo często rywalizuje pod względem rekordowych upałów. W 1992 r. najwyższa temperatura, jaką zanotowano w sierpniu, sięgała 33-36 stopni ciepła, zaś w 1994 roku w 18 rejonach nastąpiło maksimum temperatury sierpniowej, jednak nie osiągnęła ona rekordu kraju. Ubiegłoroczny sierpień również był nieco cieplejszy niż zwykle, w poszczególnych dniach najwyższa temperatura wynosiła 27-32 stopnie ciepła.

Zwyczaj chłodniejszy sierpień bywa częściej niż upalny (zasadę tę łamią lata ostatnie). Chłodny sierpień pod wieloma względami przypomina miesiące jesienne, w końcu sierpnia mogą już występować przymrozki, jak było w 1966 roku, gdy w Litwie Północnej i Wschodniej temperatura powietrza spadła do 0-3 stopni mrozu, na powierzchni gleby gźdzeniec było nawet do 5 stopni mrozu. W ubiegłym roku w najchłodniejszą noc sierpniową notowano w Oranach 3, w Vėlcałłai zaś 4 stopnie ciepła.

W sierpniu ilość opadów jest duża — do 60 do 120 mm. Przeciętnie deszcze padają co drugi dzień. Dłuższe noce sprzyjają powstawaniu mgieł i chłocią rzadziej, lecz podobnie jak w pełni lata, są burze, którym towarzyszą grad i szkwał.

Eugenija ŠAKALYTĖ,
synopk

Przysłowia miesiąca

- * Z sierpniem w rękę witać sierpień: wiele uciech, wiele cierpień.
- * W sierpniu weszki zbyt nie idzie w pożytek.
- * Jeśli w sierpniu dni jasne, to stodoły ciasne.
- * Czego sierpień nie dogrzeje, to we wrześniu nie dojrzeje.
- * Jeśli sierpień rośa moczny, to pogoda na uboczu.
- * Gdy sierpień z północy dmucha, następuje zwykłe posucha.
- * Kiedy po zajuści słońca mgła leży, trwałej pogody czekać należy.
- * W sierpniu mgły w górach — pewne wody, a mgły w dolinach — pewne pogody.
- * Orzech prędko gdy opada, zima trwała się nie nada.
- * Kiedy w sierpniu wrośz się rozwija, tedy krótkia jesień i szybko mija.
- * Gdy z początku sierpień częste grzmoty miewa, tedy już do końca takąż nutę śpiewa.
- * Jaki pierwszy, drugi, trzeci, taki cały sierpień leci.
- * Na początku sierpnia pogoda stała — będzie zima długa i biała.
- * Na Gustaw (2) — sny w polu ustaw.
- * Gdy ciepło na Dominika (4) — ostra zima nas dotyka.
- * Na świętego Dominika — zboże z pola do gumn zmyka.
- * Na świętego Dominika śpiew ptactwa w polu zanika.
- * Wawryniec (10) pokazuje, jaka jesień następuje.
- * Gdy na Wawryńca słońca trzyma, będzie do gronnic lekka zima.
- * Gdy na Wawryńca orzechy obrzoda, to w zimie mrozy dogodzą.
- * Wawryniec (10) i Bartłomiej (24), kiedy w słońcu trwają, piękna jesień przeprowadzą.
- * Gdy Zuzanna (11) z pogodą chadza, piękna jesień przyprowadza.
- * Od świętej Klary (12) ma rolnik z pola różne dary.
- * Gdy na Klary ciepło dopisuje, to i pogodny koniec lata obiecuje.
- * Dzień Wniebowzięcia Panny (15), kiedy w słońcu chodzą, w roku następnym dużo owoców się obrodzi.
- * Na Roch (16) — to stodołe groch.
- * Na Heleny (18) pogoda — susz jest poda.
- * Ludwik (19) pokazuje, jaka jesień następuje.
- * Gdy na Bernarda (20) ziemia twarda, biała będzie harada.
- * Na Filipa (23) pogoda — susz jest poda.
- * Bartłomiej (24) cały wrzesień nasładuje, a z nim jesień.
- * Kiedy Bartłomiej pogodę psuje, rychle śniegi gotuje.
- * Święty Bartłomiej gdy jasny, pogodny, da piękną jesień i zbiór win dorodny.
- * Gdy koło Bartłomieja liść opada, prędko zima bywa rada.
- * Na Bartłomieja apostoła bocian do drogi dzieci wola.
- * Po świętym Bartłomieu z żyłki deszczu ceber błota.
- * Gdy Bartłomiej z grzmotami, śnieżna zima przed nami.
- * Na Ludwika (25) szybko z pola zboże znika.
- * Gdy Grzegorz (25) się grzmotami głosi, deszcze i grady przynosi.
- * Kto na Marii (26) siat — będzie chleb miał.
- * Z jaką pogodą Cezary (27) przybija, tak i we wrześniu bywa.
- * Około świętego Augustyna (28) już się jesień rozpoczyna.
- * Ostatni sierpnia zapowiada, jaka pogoda na październik przypada.

Dr. Prabal M. B.

Podzielamy ból i smutek
rodziców oraz siostry
z powodu utraty
ukochanego Syna i Brata
Jarka DROZDA.

Rodzina Balcewiczów

KURIER WILEŃSKI
Wydawca
ZSA "Kurier Wileński"
Drukuje SA "Spauda"

Redaktor naczelny
Czesław MALEWSKI
Nasz adres: Laisėvs pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Kod 67218
ISSN 1392-0405
SL 322

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, 42-79-73, sekretarz redakcji — 42-79-49, zast. sekretarza — 42-79-50.
DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, aktualności krajowych — 42-79-64, ekonomiczny, życia wsi — 42-79-68, stołeczny, kultury — 42-79-77, literatury i sztuki — 42-79-88, szkolnictwa i młodzieży, listów i interwencji — 42-69-65, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondent — 42-90-81. Korespondenci: na rejon wileński i trocki — 57-73-81, solecznicki — 52-780.

Ogłoszenia i reklamę do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem:
Dom Prasy, Laisėvs pr. 60, pietro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65
w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinię czytelników zawarte w liśłtach nie zawsze są zbłędne z opinia redakcji.

Dyżurny redaktor
Krysieta ADAMOWICZ